

NEMŠKA ARMADA JE ZA VZELA BJELSK.

BALKANSKE DRŽAVE IN ČVETEROZVEZA.

GENERAL MACKENSEN PRODIRA PROTI BREST LITOVSKU. RUSI SE UMIKAJO VEDNO BOLJ PROTI VZHODU. — BALKANSKA ZVEZA SE BO NAJBREŽE OBNOVILA. — VENIZELOS JE POSTAL GRŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK. — NEMCIJA JE BAJE POSLALA RUMUNSKI ULTIMATUM. — SRBIJA JE DALA BOLGARSKI VELIKE KONCESIJE. — ITALIJA JE NAPOVEDALA TURČIJI VOJNO. — VELIKANSKO NAVDUŠENJE.

Nemci zavzeli Bjelsk.

Berlin, Nemčija, 21. avgusta. — Poročilo, ki ga je izdalo danes armadno vodstvo, se glasi: Naše čete prodirajo zmagonosno naprej. Po zavzetju Novo Georgijevske so prodrale in zavzele mesto Bjelsk. Pri tem so se najbolj odlikovale čete generala Galwitzja. Nemci so pregnali Ruse preko Bjale. Armada bavarskega princa Leopolda je prodrla preko Buga in naletela na zelo hud odpor. Rusi so se morali po kratkem ustavljanju umakniti.

Brest Litovsk.

Berlin, Nemčija, 21. avgusta. — Poročilo, ki ga je izdalo vrhovno vodstvo nemške armade, se glasi: Krog okoli Brest Litovske se vedno bolj manjša. Nemci so prodrli rusko bojno črto pri Bokitnu. — Armada generala Mackensena je prodrla z juga do Pulve. Nemški generalni štab poroča: Armada generala Hindenburga ki prodira vzhodno od Kovna, je zopet vjela šeststo ruskih vojakov, in zaplenila precej vojnega materiala. Južno od Kovna so bili Rusi prisiljeni zapustiti svoje postojanke. — Armada generala Galwitzja je zavzela mesto Bjelsk in poglala Ruse preko Bjale.

Londonsko poročilo.

London, Anglija, 21. avgusta. — Vse tukajšnje prebivalstvo so presenetile vesti o nemških zmagah. Že pred enim tednom je bilo vse prepričano, da bodo Rusi zmagali, sedaj so pa izgubili skoraj vse upanje. General Mackensen je že prekorajil reko Bug in prodira proti severu, kjer leži trdnjava Brest Litovsk. Trdnjava se bo morala kmalo udati.

Petrograjsko poročilo.

Petrograd, Rusija, 21. avgusta. — Tukajšnji vojaški strokovnjaki pravijo, na nima zavzetje Novo Georgijevske nikakega pomena za splošni položaj. Rusi so imeli precejšnje izgube, katere se je na domestilo z novimi svežimi četami. Nemške čete so zasedle železniško progo, ki vodi od Brest Litovske do Kovla.

Rusi razdejali nemški zrakoplov. Petrograd, Rusija, 21. avgusta. — Danes je dospelo sem poročilo, da je ruska artilerija razdejala neki nemški zrakoplov Zeppelinovega sistema.

Nemško brodovje pred Rigo.

Berlin, Nemčija, 21. avgusta. — Nemško uradno poročilo se glasi: Naše brodovje je dospelo v zaliv pristanišča Rige in razstrelilo več ruskih min.

V bližini pristanišča se je vnela pomorska bitka. Pri tej priliki smo potopili neki ruski podmorski čoln razreda "Enir Buharski". Neka druga velika ruska bojna ladija je bila precej poškodovana. Trije naši podmorski čolni so bili poškodovani, vendar so kljub poškodbam nadaljevali z bojem.

Velike izgube ruskega brodovja. Kodanj, Dansko, 21. avgusta. — V zalivu pristanišča Rige se je vršila največja pomorska bitka, kar jih je bilo v sedanjih vojni. Podrobnosti še niso znane. Neka privatna brozjavka naznaja, da je nemško brodovje vdrl v pristanišče in uničilo velik del ruskih bojnih ladij.

Londonsko poročilo.

London, Anglija, 21. avgusta. — Iz brzojav, ki so dosepele iz Pe-

trograda, je razvidno, da se je vršila v pristanišču mesta Rige velika pomorska bitka. Precejšen del ruskega brodovja je baje uničen.

Položaj na Balkanu.

Curih, Švica, 21. avgusta. — Včeraj je dospelo v London poročilo, da se je Bolgarska pridružila zaveznikom in da bo takoj udarila na Turčijo. Danes se to poročilo odločno dementira.

Iz Budimpešte poročajo, da je dospel v Sofijo turški finančni minister Džavid bej in da se je začel pogajati z bolgarsko vlado.

Zavezniki.

London, Anglija, 21. avgusta. — Situacija na Balkanu še sedaj ni pojasnjena. Zavezniki še vedno upajo, da se jim bodo pridružile Bolgarska, Rumunska in Grška. Prihodnji teden se bo baje že odločilo. Nekateri pravijo, da se je Bolgarska že odločila za vojno, ker je Srbija izjavila, da ji je pripravljena odstopiti del Makedonije. Napoljski časopis "Napolo" poroča, da stoji na turški meji že 150.000 bolgarskih vojakov.

Te vesti še niso potrjene, pa so najbrže resnične.

Stališče Rumunske.

London, Anglija, 21. avgusta. — Zavezniki se še sedaj najbolj zanašajo na Rumunsko. — Rumunski vladni krogi so baje prepričani, da balkanski državam ni rešitve, če se ne pridružio zaveznikom. Neki rumunski minister je rekel:

Balkansko zvezo se mora obnoviti. Mi moramo napeti vse sile, da se naše želje uresničijo. Naši poslaniki v Nišu, Sofiji in Atenah si na vse načine prizadevajo pregovoriti vlade, da bi delale druga z drugo in stopile na stran Rusije, Francoske in Angleške. Balkansko zvezo se mora obnoviti, pa tudi če je treba, z velikimi žrtvami.

Stališče Grške.

London, Anglija, 21. avgusta. — Sedaj ne more še nikdo definitivno izjaviti, kakšno stališče bo zavzela grška vlada.

Bivši grški ministrski predsednik se sicer še pogaja s poslaniki zaveznikov, vendar se dosedaj še ni odločil, če bo sestavil nov kabinet ali ne. Iz zanesljivega vira se je doznalo, da Grška zahteva več kakor ji zamorejo zavezniki dovoliti. Venizelos bo najbrže najel v kratkem času veliko vojno posojilo.

Atenski dopisnik nekega tukajšnjega lista je sporočil: Nikdo ne ve, če se bo Grška pridružila zaveznikom ali ne. Venizelos in večina odposlancev je pripravljenih takoj glasovati za vojno, toda kralj Konstantin je odločno proti temu.

Venizelos je postal ministrski predsednik.

Atene, Grško, 22. avgusta. — Včeraj sta se bivši ministrski predsednik Venizelos in kralj Konstantin dolgo posvetovala. Posvetovanje je ugodno izpadlo, ker je Venizelos danes prevzel mesto ministrskega predsednika. Dosedaj še ni znano, kakšen možem bo prevzel druga ministrstva. Kakorhitro bo sestavil nov kabinet, ga bodo zaprilegli.

Nemška in Rumunska.

London, Anglija, 22. avgusta. — Iz Sofije poročajo, da je Nemčija že najbrže poslala rumunski vladi ultimatum. V ultimatu zahteva, da ji mora takoj dovoliti prevoz vojnega materiala v Turčijo, če pa tega ne stori, ji bo napovedala voj-

Italija in Avstrija.

Avstrijska artilerija je obstreljevala italijanske postojanke na Monte Maggio.

Rim, Italija, 22. avgusta. — Uradno se poroča:

Avstrijska artilerija je obstreljevala včeraj naše postojanke na Monte Maggio, ki leži jugozapadno od Arsiera. V dolini Travenance smo ujeli precejšnje število avstrijskih vojakov. Razen tega smo zaplenili tudi nekaj strojnih pušk in drugega vojnega materiala.

Boji pri Cresti Bianki se za nas še precej ugodno razvijajo. Sovražnik je napadel naše pozicije v dolini Rienza, pa se je moral z velikimi izgubami umakniti.

Več naših zrakoplovecv se je pojavilo nad avstrijskim taborom in ga začelo obstreljevati. Škoda je velika.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 22. avgusta. — Na primorski fronti se ni ničesar posebnega prigodilo. Pri Gorici se še vedno vrše vroči boji, ki so pa neodločni. Italijani ne pridejo nikamor naprej. Odbili smo vse napade, ki jih je vprizoril sovražnik na naše pozicije v Karnskih alpah. V Tržaškem zalivu se je pojavila neka italijanska križarka, toda naši podmorski čolni so jo še pravočasno zapazili in jo poglali v beg.

Prebivalstvo si je svesto zmage. Vsa italijanska poročila o zmagah so neresnična ali pa že vsaj precej pretirana. Fakt je, da cela italijanska armada, ki je z vsem potrebnim izbornim preskrbljena, ni dosedaj še ničesar opravila. Na naši južni fronti je primeroma le malo vojakov. Kakor hitro dokončamo svoje veliko delo na severu, bomo poslali na jug zadostno armado, ki bo z lahkoto zapodila Italijane iz dežele.

Ker je zadnje dni velika megla, so poslali Italijani par oddelkov proti prelazu Plöcken. Italijane je presenetila naša artilerija. Veliko jih je obležalo na bojišču, ostali so pa pobegnili.

Milan, Italija, 22. avgusta. — Oblasti so odvzele 1800 gostilničarjem koncesijo. S tem je storjen prvi korak za prohibicijo. Sumljive nočne lokale so zaprli takoj, ko je izbruhnila vojna.

Draga živila.

Lizbona, Portugalsko, 22. avg. — Ker postajajo živila vedno dražja, so začeli ljudje v Alandii demonstrirati. Nekaterim trgovcem so razbili trgovine in odnesli vse, kar so dobili v roke. Demonstrante je razgnalo vojaštvo.

Bančni predsednik ustreljen.

Panama, 22. avgusta. — Antonio Vallarino je včeraj obstreljen predsednika največje tukajšnje banke, Pedra Perauda. Rana je bila tako nevarna, da je Peraud danes umrl.

Vallarna, ki je igral svoj čas v finančnih krogih zelo veliko ulogo, so zaprli.

Napoved vojne.

London, Anglija, 22. avgusta. — Vest, da je napovedala Italija Turčiji vojno, je povzročila v Bukarešti veliko razburjenje. Kralj je sklical sejo kabineta, kateri je prisostvoval tudi italijanski poslanik. Jutri se bo posvetoval kralj z zastopniki balkanskih držav.

Proklamacija srbskega prestolonaslednika.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Srbski prestolonaslednik Aleksander je izdal sledečo proklamacijo: Junaki! V teh dneh mora biti vsak Srb in hvalčen svojem kralju. Čeravno je zelo bolan, je pred kratkim vzel mrtvega vojaka puško iz roke in šel v strelni jarek branit domovino. Junaki! Žele bi, da se najbolj hrabre srbske vojaške odlikuje z zvezdo Karagjorgjevičevega reda. Vojaške poveljnike pozivam, da naj izberejo kandidate.

Velika napetost med Ameriko in Nemčijo.

Državni departament napeto pričakuje od Nemčije poročila glede potopa parnika "Arabie".

VEČJA ARMADA.

Zvezni častniki bodo nadzorni in v tovarnah za municijo. — Popoln bojkot nemške industrije.

Washington, D. C., 22. avgusta. — Neki uradni državni departament je izjavil, da je prekinjenje diplomatskih zvez med Združenimi državami in Nemčijo skoraj neizogibno.

Združene države pričakujejo od Nemčije odgovora glede poto pa angleške potniške ladije "Arabie". Če odgovor ne bo zadovoljiv, bo dovolil kongres v vojne svrhe \$500.000.000. Regularna armada 200.000 mož se bo zvišala na 600.000 mož. Če bo potrebno se bo uvedlo tudi splošno vojaško službo. Nadalje je potrebno zgraditi v najkrajšem času šest velikih bojnih ladij in veliko število podmorskih čolnov.

V privatnih tovarnah za municijo bodo zvezni častniki izvrševali nadzorniško službo. Uvedlo se bo splošen bojkot nemškega in avstrijskega blaga.

Diplomati so prepričani, da se bo prekinilo med obema deželama diplomatske zveze. — Že potop "Lusitanije" je bil zadosten vzrok za to, zadnji čas se je pa zgodilo toliko nerednosti, da je prekinjenje diplomatskih zvez potrebno.

Jutri se bodo sestali člani kabineta in se bodo posvetovali o potopu parnika "Arabie". Državni tajnik Lansing je prepričan, da bo dobil od ameriškega poslanika v Berlinu v najkrajšem času potrebne informacije.

Z zapadnih bojišč.

Nemška artilerija v Artois. — Pri Sonderbachu je padlo 100 Nemcev. — Situacija v Argonih.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. — Armadno vodstvo je izdalo danes sledečo izjavo:

Na zapadnem bojišču se vrše neprestano artilerijski spopadi. — V splošnem je situacija neizpremenjena.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Francosko vojno ministrstvo naznaja:

Pri Artoisu smo z lahkoto odbili nemški napad. Sovražnik se je s precejšnjimi izgubami umaknil.

V okolici Roye se vrše vroči artilerijski dvoboji.

V Vogezih je napadel sovražnik naše postojanke pri Sonderbachu. Po hudem boju so se morali Nemci umakniti. Na bojišču je obležalo preko sto nemških vojakov.

Na ostali fronti se ni ničesar posebnega prigodilo.

Proti večeru je izdalo vojno ministrstvo dodatno poročilo, ki se glasi:

Ko je stopila pri Neuville naša artilerija v akcijo, so bili Nemci prisiljeni zapustiti nekaj svojih strelnih jarkov. V Argonih je situacija neizpremenjena. V Vogezih so poskušali Nemci zadnje dni trikrat zavzeti naše postojanke, pa smo jih vedno poglali z velikimi izgubami v beg.

Kolera v provinci Brandenburg.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. avgusta. — Iz Berlina poročajo, da se je v provinci Brandenburg pojavil zadnji čas več slučajev kolere. Baje je voda po vseh jezerih okužena. Zdravniki upajo, da bodo bolezen v najkrajšem času omejili. V Berlinu je zavladalo vsled tega veliko razburjenje.

Iz velikega mesta.

V New Yorku so aretirali neko 40-letno žensko in njenega 20-letnega sina, ki sta obdolžena, da sta okradla Ado Mussell.

Okradena je revica, ki že več let ne vidi na nobeno oko.

Italija napovedala Turčiji vojno.

Kedaj se bosta nova nasprotnika spopadla, še ni znano. — Tri glavne točke. — Vatikan.

PAPEŽ BENEDIKT.

Italijanski poslanik je zapustil Carigrad. — Včeraj zjutraj je odpotoval iz Drinopolja.

Rim, Italija, 22. avgusta. — Italija je iz sledečih treh razlogov napovedala Turčiji vojno: — Ker je Turčija prekršila pogodbo, podpisano v Lausanne; ker je pošiljala svoje častnike v Cirenajko; ker ni hotela dovoliti italijanskim podnikom, da bi zapustili Turčijo.

Kdaj se bo vojna faktično začela, se sedaj še ne ve. Vest o napovedi vojne je povzročila med prebivalstvom velikansko navdušenje. — Časopisje poziva vlado, da naj energično postopa in da naj enkrat za vselej napravi konec velikanskim kričevam, ki jih je delala Turčija že leta in leta.

Turški poslanik se odpravlja na pot in se bo podal v Švico.

Klerikalno časopisje je priobčilo govor nemškega državnega kancelarja. Državni kancelar je govoril zelo zavito, vendar se da iz govora sklepati, da si Nemčija želi miru.

Neki diplomat, ki je z Vatikanom v zelo ozkem stiku, je rekel, da si papež na vse načine prizadeva, da bi zavladal prejkomogoče mir. On je bil odločno proti temu, da se napove Turčiji vojno, toda italijanska vlada se ni zmenila za njegov protest.

Italijanska vlada bo poslala pred Dardanele nekaj svojih vojnih ladij, ki bodo pomagale zaveznikom.

Rim, Italija, 22. avgusta. — Marki Garroni, italijanski poslanik v Carigradu, je zahteval svoje listine in zapustil glavno mesto Turčije. Včeraj je prenočeval v Drinopolju, danes je pa odpotoval naprej. Veliko njegovih uslužbencev je že prej odpotovalo v Italijo.

"Idea Nazionale" piše: — Ljudstvo popolnoma zaupa vlad in je zadovoljno, ker je napovedala Turčiji vojno. — Italije niso preplašile Hindenburgove zmage na severu in je z napovedjo pokazala, da se Nemcev popolnoma nič ne boji. — Za pravično stvar smo šli v boj in pravična stvar mora zmagati.

Za Franka.

Takoj, ko je bil žid Frank linčan, se je osnoval v Brooklyn poseben odbor, ki ima nalogo izročiti osebe, ki so ga linčale v roko pravice. Odbor ima sedaj že \$5000 na razpolago. Odbor je poveril celo zadevo dvema izbornima odvetkoma. Dosedaj nimajo še nikogar, ki se je udeležil linčanja. Oblasti države Georgije se sploh nič ne ganejo in bi najbrž slučaj niti ne preiskovale, če bi ne zahtevali tega ljudje po drugih državah.

V odboru so skoraj sami Frankovi prijatelji.

Joffre.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Vrhovni poveljnik francoske armade, general Joffre, je odstavil 6 generalov.

Joffre hoče imeti za voditelje same mlade, energične moči. V začetku vojne je bil najstarejši aktivni general star 61 let, sedaj jih pa nobeden nima preko petdeset.

Profesor Ehrlich umrl.

Berlin, Nemčija, 22. avgusta. — Včeraj je umrl v kopališču Hamburg znani nemški zdravnik, profesor dr. Pavel Ehrlich. Pokojnik si je stekel največ zaslug s tem, ker je iznašel serum zoper sifilis.

Njegovo zdravilo "606" se je zadnji čas uporabljalo z velikim uspehom. Rojen je bil 14. marca leta 1854. v Strehlen, Šlezija. Bil je ravnatelj zavoda za zdravljenje v Steglitz. Ko je iznašel zdravilo "salvarsan", mu je podelil cesar naslov tajnega svetnika.

Situacija v Mehiki. Proti intervenciji.

V glavnem mestu Mehike vlada silna beda. — Protestni shod v Buenos Aires. — Manuel Ugarte.

KUHINJE ZA JUHO.

Zastopnik Rdečega križa pravi, da si ne more nikdo predstavljati razmer v glavnem mestu.

Washington, D. C., 22. avg. — Ako se hitro ne uredi razmer v Mehiki, bodo morali prebivalci lakote pomreti. Ameriška družba Rdečega križa je odprla v glavnem mestu tri kuhinje, v katerih se kuha juha za reveže. Naval na kuhinjo je tako velik, da je moralo večkrat vojaštvo napraviti red. Neki član Rdečega križa je izjavil, da si nikdo ne more predstavljati teh razmer, če jih ni videl na lastne oči.

Odločilna bitka med Carranzovo in Villovo armado se bo bila nekje v srednjem delu Mehike. Carranzova agentura je sporočila državnemu departamentu, da je Carranza še enkrat zaprisegel vse svoje častnike. Častniki so svečano izjavili, da mu bodo do smrti zvesti.

Buenos Aires, Argentina, 22. avgusta. — Tukaj se je vršil velik shod, na katerem je nastopil kot glavni govornik pesnik Manuel Ugarte. Govorniki so bili vsi odločno proti temu, da bi se Združene države umešavale v mehške zadeve. Shod je bil le slabo obiskan.

Rio de Janeiro, Brazilija, 22. avgusta. — V poslanski zbornici je bila stavljena interpelacija, kaj je s položajem v Mehiki in zakaj vlada že toliko časa molči o tej zadevi. Celso Bayna, predsednik diplomatske komisije, je branil ministrstvo in izjavil, da se Brazilija ni še nikdar umešavala v notranje zadeve Mehike.

Galveston, Tex., 22. avgusta. — O'Connor, zastopnik ameriške družbe Rdečega križa, je rekel: "Situacija je veliko slabša kot sem si jo predstavljaj. Še nikdar v življenju nisem videl take revščine kakor je v Mexico City. Vem, da niti v Kini za časa lakote ni bilo strašnejše."

Včeraj se je razdelilo med reveže petnajst ton juhe.

Položaj v Kavkazu.

Petrograd, Rusija, 22. avgusta. — Rusko vojno ministrstvo naznaja:

V neposredni bližini obrežja smo uničili pred nekaj dnevi močno turško patroljo. Naše patrolje so prekorajile reko Arhave in prodrele turško bojno črto. Pri Olti smo odbili turški napad na goro Čirgasar.

V Črnem morju so potopili naši torpedni rušilci kakih 20 turških jadrnic.

Ledolomec.

St. Johns, N. F., 22. avgusta. — Parnik "Bruce" katerega je kupila prejšnji mesec ruska vlada, je dospel v Arhangelsk. Rusija bo rabila parnik za lomljenje ledu.

Francosko vojno posojilo.

Pariz, Francija, 22. avgusta. — Francoski državljani so dali dosedaj državnemu blagajni na razpolago 500 milijonov frankov v zlatu. Svota narašča z vsakim dnem.

3500 vitezov železnega križa prvega razreda.

"Vossische Zeitung" poroča: — Število z železnim križem drugega razreda odlikovanih vojakov je silno veliko. Število z železnim križem prvega razreda odlikovanih oseb v nemški, avstro-ogrski in turški armadi znaša več kakor 3500.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Pomorska bitka.

Ruske bojne ladije so potopile 11 nemških bojnih ladij. — Nemci so hoteli izkreati vojaštvo.

London, Anglija, 22. avgusta. — Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila iz Petrograda sledeče poročilo:

Pred pristaniščem mesta Riga so potopile ruske bojne ladije veliko nemško križarko "Moltke" in 10 manjših ladij.

Predsednik dume je rekel v svojem govoru: Nemci so nameravali izkreati kakih 30 milj severno od Rige nekaj svojih vojakov. Ko so hoteli štiri velike ladije pristati k obrežju, so se pojavile v daljavi ruske križarke. Vnela se je vroča pomorska bitka, kakršne še ni bilo v sedanjih vojni. Potopila se je velika nemška križarka "Moltke" in kakih deset drugih bojnih oziroma transportnih ladij.

Navzoči so sprejeli to poročilo z velikanskim navdušenjem. Navdušenje je bilo še toliko večje, ker je bilo včeraj uradno objavljeno, da se je bitka vršila in da še ni znano, kdo je zmagal.

Ruskim bojnim ladijam so pomagali tudi angleški podmorski čolni. Rusko brodovje je ostalo popolnoma nepoškodovano. Koliko Nemcev se je potopilo, se dosedaj še ni dalo dognati.

Nemško časopisje to vest odločno dementira. Včeraj je še celo poročalo, da je v boju zmagalo nemško brodovje.

Konec "prijetne" zabave.

Philadelphia, Pa., 21. avgusta. — Policija je zasledila, da se koplje skoraj vsako noč v "National Parku" ob reki Delaware velika družba fantov in deklet v Adamovih in Evinih kostumih. Ko so se naveličali vode, so polegali po travi in se krepčali z žganjem. Policija je vse skupaj aretirala, jih prisilila, da vse so oblekli in jih odpeljali na policijsko stražnico. Uvedena bo preiskava.

Nesreča.

Na tretji cesti in Ave. B. sta se v New Yorku trčila dva avtomobila. Tri osebe so bile težko poškodovane.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo bomo sprejemali kljub vojni in Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljave ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znanec, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo sa njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in on osebe, kateri se ima izplačati.

D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			
D			
K			

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily.)Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)LEON SAKER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.On celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
pol leta za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Kvota za vse leto 4.50
"pol leta" 2.50
"setrleta" 1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedelje in praznikov."GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.Advertisement or agreement.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
prihajajo.Dopisi naj se blagovito pošiljajo po
Money Order.Pri sprejembi krajja naročnikov pro-
stimo, da se nam tudi prejšnje
izdaniče naznani, da hitro
najdemo naslovika.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:"GLAS NARODA"
22 Cortlandt St., New York City.
Telefon 487 Cortlandt.**Mir na vsak način.**

Torpediranje angleškega parni-
ka "Arabie" bo imelo za posledico
— in to je več kot gotovo —
da se bo pretrgalo diplomatske
vezi med Združenimi državami in
Nemčijo. Sicer ni še definitivno
ugotovljeno, da sta izgubila dva
Amerikane življenja, a je gla-
som zadnjih poročil več kot vr-
jetno. Ker pa se je izvršilo napad
brez prejšnjega svarila in ker je
označil predsednik Wilson tako
postopanje kot "neprijazno de-
janje", je malo dvomiti, da bo pri-
šlo do spora ter poostrevice krize,
katero je opaziti že več mesecev.

Ta položaj more izpremeniti le
učeljeno dezavuiranje poveljnika
podmorskega čolna od strani
nemške vlade.

Kljub nasplošnemu zatrdilu ka-
pitana pa je drugič vendarle mo-
goče, da se je parnik posvarilo.
Če se dokaže to, bo položaj takoj
izpremenjen. Iz dejstva, da pusti
angleška vlada le drobna poročila
o potopu tega parnika v svet, se
dā skoro sklepati, da se je parnik
posvarilo. Nadalje pa je še mo-
goča druga stvar, vsled katere bi
se precej omilila sodbja glede postop-
panja poveljnika nemškega pod-
morskega čolna. Tukajšnje časo-
pisje poroča soglasno, da se je v
blizini "Arabie-a" potopilo neko
drugo ladjo, in sicer le par mi-
nut, predno je zadel torpedo ve-
liki potniški parnik. Vsled tega
je precej verjetno, da se je naha-
jal "Arabie" na begu, ko se ga
je torpediralo.

Predsednik Wilson, ki je ohrani-
l dosedaj običujanja vredno
hladnokrvnost, najbrž tudi sedaj
ne bo zapustil svojega stališča.
Gotovo je, da bo najprvo zahteval
oficijelnega pojasnila in da bo
stopil v ta namen v nova pogaja-
nja z Berlinom. Naj so ta pogaja-
nja še tako kratka in odločna, pri-
nekoliko dobre volje na obeh
straneh, privedejo lahko do raz-
jasnitve situacije, potem kate-
reda bi bilo mogoče premestiti
brezno, ki se je pričelo odpirati
med obema deželama.

Vojna med Nemčijo in Zdrže-
nimi državami ni v interesu niti
te, niti one dežele. Obe deželi imata
preveliko izgubiti, a ničesar
pridobiti.

Glede tega so si merodajni krogi
pač edini in kljub ropanju
s sabljo od strani rnenega časo-
pisja še vedno ni treba izgubiti
upanja, da se bo dalo mirnim po-
tom poravnati difference.

Poljska ni še izgubljena, a tudi
prosta še ni, kljub govoru nem-
škega državnega kancelarja.

Vdovi linčane Franka se je
izročilo zaročni prstan njegovega
moža. S tem se je baje izpolnilo
zadnje željo obeh. So pač
kavalirji, ti gospodje iz južnih
držav!

**ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.**

Domače vesti.

New York, N. Y.

Kot se nam poroča, prirede ro-
jaki iz domžalske okolice v nede-
ljo dne 29. avgusta izlet k "Rev-
nemu Lazarju" v Long Island.
Ta izlet se baje ne bo vršil vsled
kake posebne dobičkaželjnosti,
pač pa se bodo po možnosti iz-
žrebali trije krasni dobitki, kateri
so ostali od zadnje enake prire-
ditve. Zabava na veseljem pro-
sturne se prične ob 10. uri dopol-
odne in bo trajala celi dan. Vstop-
nina je določena za možke 75c, za
ženske pa 50c s pivom vred; rav-
no tako dobi vsak gost po eno
pravo kranjsko klobaso brezpla-
čno, vsled česar je odbor mnenja,
da je zgoraj navedena vstopnina
primerna. Ker tudi izvrstne god-
be ne bo manjkalo, je pričakovati
od strani slovenskega občinstva
obile udeležbe, to tem bolj, ker je
morebitni čisti dobiček namenjen
vsled vojne prizadetim najbje-
nejšim družinam domžalske oko-
lice.

V soboto dne 28. avgusta se vr-
ši redna mesečna seja Slovenske-
ga samostojnega bolniškega pod-
pornega društva, na kateri se bo
razpravljalo več važnih točk: za-
to se opozarja vse člane in člani-
ce, da se te seje polnoštevilno
udeležijo.

Dopisi.

Farrell, Pa. — K vabilu dru-
štva sv. Barbare postaja šte. 82
moramo pripomniti še sledeče:
Vsi člani prosijo tukajšnje rojake,
da bi ne unganjali kakih za-
hrbitnosti, oziroma, da bi celo ne-
mogočili slavnost. Vsak, komur je
le količkaj mogoče, naj se slav-
nosti udeležijo. Saj gre vendar za
napredek društva in za korist ce-
le tukajšnje nselbine. Torej na
svidenje v Hrvatskem domu!
Tam bo za vsakega dovolj pro-
stora in zabave. Pozdravljeni!
Jack Peršin, predsednik; A. Va-
lentincič, tajnik; John Mačič,
blagajnik; A. Ruper, zastopnik.

Waukegan, Ill. — Poročati
imam o nesreči, katere je zadelo
občestovano rodbino Jakoba
Rodeta na Market St. v Wauke-
ganu. Dne 13. avgusta popoldne
(13ga in pa še v petek; ni čudat)
je šel namreč enajstpolletni sin-
ček Franky, kakor že večkrat po-
prej, v poleg ležeče Michiganske
jezero ribe lovit. To je bila nje-
gova največja zabava, zlasti se
daj ob šolskih počitnicah, kajti
on je bil zelo tihega in miroljub-
nega značaja ter se ni dosti dru-
žil z drugimi, bolj porednimi de-
čki. Ker ga pa zvečer ni bilo do-
mov ob času večerje, je začelo
njegove stariše vendarle skrbeti.
Začeli so povpraševati druge o-
troke, če ga niso videli. Potem so
sele izvedeli od malega, sedemle-
tnega Tony Dominika, da ga je vi-
del okoli 3. ure popoldne pasti v
vodo, od koder se ni več prikazal.
Namesto, da bi ta deček tekel hit-
ro domov in naznanil nesrečo
starišem, ni menda nikomur nič
povedal. Stariši so torej izvedeli
o nesreči šele čez kake tri ure.
Potem so seveda z vso naglico za-
čeli iskati malega utopljenca, a
dobili so ga šele drugi dan ob pol-
enajsturi dopoldne. Pri coroner-
jev preiskavi se je dognalo, da
je bilo tam več otrok in da je pri-
šel od nekje neki "tramp". Ker
so ga baje otroci držali in mu na-
gajali, je baje ta ustrelil v zrak
z revolverjem. Sinček g. Rodeta,
ki je lovil ribe, sedeč na "sewer
pipes", se je tega nenadnega
strela tako prestrašil, da je padel
v vodo in utonil. Lahko si je mi-
sliti žalost nesrečnih starišev, ko
so izvedeli, da so izgubili na tako
žalosten način edinega sina. Po-
kojni Frank Rode je bil ravno
dan prej z drugimi otroci vred
pri sv. birni v slovenski cerkvi
Matere Božje. Domači g. župnik
Rev. Stukelj je odredil, da so se
vsi birniki udeležili pogreba.
Zares krasen je bil pogled na dol-
go vrsto dečkov in deklic, ki so
spremljali malega mrliča od cer-
kve na pokopališče. Pri odprtem
grobu je cerkveni pevski zbor za-
pel pokojnemu v slovo par kitic
žalostinke. Petje je vodil organist
Leopold Kungl, rodbina Jakoba
Rodeta se tem potom najprisr-
neje zahvaljuje našemu župniku
Rev. Stukelju, organistu Leo-
poldu Kunglu, cerkvenim pevcom,
gospem Polanškovi, Kužmanovi,
Ratjevi, Peklajevi, Kupčeviću,
Seršetovi in Cottonburghovi za
darovane vence in cvetje ter za
ves njih trud; dalje se zahvaljuje
tudi birnancem in birnankam

ter sploh vsem, ki so se udeležili
pogreba. Bog vam povrni! Žalu-
jočim starišem naše iskreno so-
žalje! — Math. Jereb.

Amu el Bath.

(Konec.)

Svojega nadaljnjega potovanja
vam ne bom opisoval, zato pre-
idem takoj na svoje drugo poto-
vanje v Ameriko, kjer sem name-
raval proučevati botaniko ob
Mississippiju. Stanoval sem v New
Orleansu pri neki normanski ro-
bini, ki je štela le tri osebe, so-
proga, soprogo in njihovo gojen-
ko. Bili so nad vse prijazni z me-
no, ter name obračali vso pozor-
nost; dozdevalo se mi je le, da se
mi Julija — tako se je zvala nji-
hova gojenka — namenoma iz-
ogiblje.

Ko sva bila nekoč sama, vpra-
šal sem jo odkrito za vzrok nje-
nega obnašanja. Opazil sem, kako
je prebledela, a se je takoj zopet
zavedla in se opravičila. Od tega
dne pa se mi je zdelo, da se ji je
razjasnilo lice, postajala je vedno
ljubezniveja in rada občevala z
menoj. Odslej sva bila vedno sku-
paj. Toda kolikorkrat sem jo ho-
tel izpraševati o njeni preteklo-
sti, je postala otožna, in tega hip-
nega pojava si nisem mogel raz-
tolmačiti.

Kljub temu, morda baš zaradi-
tega, vplivala je lepa devojka na
me tako, da sem bil prisiljen sam
sebi priznati, da so vsi moji le-
pi sklepi in obeti, ostati samec, že
davno omajani. Naposled sem jo
vprašal, hoče-li združiti z mojim
svoje življenje.

Le trenutek sem opazil v nje-
nih lepih očeh žarek radosti, ki
pa je takoj ugasnil, nato pa je
počela na tihem plakati.

Skrajno presenečen sem jo pro-
sil, naj mi vse zaupa. Izpovedala
mi je, kar mi sicer ni nameravala
nikdar odkriti. Bila je Sara
d'Aurontel, hči mojega prijate-
lja, s katerim sem bival ravno
pred devetimi leti v mestu Kairo
v Egiptu. Po nesreči svojega oče-
ta so jo vzeli k sebi daljni sorod-
niki v New Orleansu, kjer je ži-
vela kakih dve leti.

Sedaj sem razumel vse. Pred
dvema letoma sem namreč čital
v časnikih, da se je d'Aurontel,
ki je bil postal glavni blagajnik,
radi nekih nerednosti usmrtil.
Pretrleslo me je, ko sem se domi-
slil Amu el Batha, in ves takratni
dogodek mi je stopil živo pred
oči. Ali naj se njegovo grozno
prerokovanje vendar-le uresniči?
Sara je smatrala moje obetavlj-
nje za nevoljo ter počela iznova
plakati, rekot:

"Pustite me, saj uvidevate, da
ne morem nikdar postati vaša so-
proga!"

Nisem se mogel dalje zadržati;
objel sem ji obe roki ter de-
jal:

"Sara, usoda sama naju je
združila! Ko sem vas ugledal, se-
veda nisem spoznal, da ste ona
lepa in vesela deklica iz Kaira,
toda ko sem pogledal v vaše oči,
sem vedel takoj, da sem vas že
moral nekje videti. Morda v sa-
njah! Uverjen sem, da naju je
usoda namenila drugega druge-
mu. Prosim vas še enkrat vaše
roke ter hrepence želim, da
vsprejmete mojo ponudbo."

Mesec pozneje sva bila mož in
in žena. Prekrasni dnevi najinega
zakona so nama potovali v bla-
ženstvu in sreči. Strašnega prero-
kovanja se že davno nisem več
spominjal. Po preteku enega leta
je povila Sara lepega, krepkega
dečka, ki je bil najino veselje in
najin ponos. Nadaljnih pet let je
poteklo v nemotni sreči.

Nekega večera dobim brzjav-
no obvestilo, da je umrl v Parizu
moj nekdanji varuh ter izdaten
del svojega premoženja prepustil
meni. Sara je hotela na vsak na-
čin potovati z menoj v Pariz, da-
si so jo reditelji prosili, naj raje
v New Orleansu počaka, dokler
se ne vrnem. Zapustila sva torej
Louisiano ter odpotovala v New
York, odkoder sva se odpeljala
s francosko ladjo "Rapide" v
Evropo.

Sara se je veselila zopet videti
Pariz, katerega ni videla že izza
otročjih let. Tudi malemu Renéju
je potovanje jako ugajalo. Kako
bi mi bilo mogoče takrat slutiti
strahovito nesrečo, ki mi jo je
usoda določila?

Dospeli smo do Azorskega
otočja. Bila je temna, meglena
noč, ko se je naša ladja z vso
močjo zadelo ob angleški parnik,
katerega smo zagledali šele v ta-
ko mali razdalji, da ni bilo več

mogoče umakniti se. Sumek je bil
strahovit in usodepoln.

Prednji del angleškega parnika
je popolnoma razbil stran naše la-
dije; vendar se je rešil del naših
potnikov.

Razume se, da sem mislil jaz le
na Saro in Renéja.

Po skoro obupnem trudu se mi
je posrečilo spraviti oba na an-
gleški parnik. Sara je bila na gla-
vi težko ranjena; po zdravniko-
vem izreku je bila rana smrtno-
nevarena. Izdihnula je naslednji
dan in morje je liki svinčeno kr-
sto z nepojmljivo težo zakrilo
njeno truplo.

Od tega trenutka mi je stala
podoba onega egiptovskega vede-
ževalca neprestano pred očmi.

Niti dvomil nisem, da je izpolni-
tudi ostalo prerokovanje. Bil je
to strah pred gotovostjo, pred
znano mi bodočnostjo.

Vnela se je francosko-pruska
vojna. Na tisoče mladeničev se je
borilo ob Renn. René — moj sin
— je nameraval vstopiti kot pro-
stovoljec v armado.

Do skrajnosti prestrašen sem
ga komaj prepovobil, da je opu-
stil ta korak. Konec oktobra pa,
ko je Gambetta zbiral nove čete,
je odšel, recimo, pobegnil je René
in padel v boju s prednjimi četa-
mi generala Tanna. Tudi tukaj je
torej usoda odločila, kakor mi je
napovedal arabski vedeževalec.

Pod vtiskom teh zame strašnih
dogodkov sem bil popolnoma uni-
čen in pobit. Uvidevši, da podle-
žem v boju z grozno usodo, sem
zapustil Francijo ter začel zopet
staro, skoro pustolovsko življe-
nje.

Iskal sem smrti v marsikaterih
drznih podjetjih; hotel sem zdro-
biti spone, ki so me vezale na mo-
gočno voljo do življenja, pa za-
man!

Mislil sem celo na samomor, to-
da v hipu, ko sem nameraval iz-
vršiti svoj sklep, se je temu pro-
tivila moja lastna volja, ki je ni-
sem mogel obvladati.

Bil sem razorožen. Edino sred-
stvo, ki mi je po tolikih poizku-
sih še preostalo, je bila resigna-
cija. To je krinka, ki zakriva naj-
spretnejše vsak obraz."

Profesor Charenton je umolk-
nil. Natočil je iznova kozarec ter
še enkrat izpregovoril:

"Oprostite, ako sem vas morda
dolgočasno s svojo pripovedjo. Mi-
slili bode, da je neverjetna, to-
da jutri ne bode o resničnosti
nič več govora. Jutri je dvana-
sta obletnica smrti mojega sina in
zato... zato ne bom imel več časa
misliti na oporoko. Pismo, o ka-
terem sem vam omenil, sem pre-
jel od rediteljev svoje soproge, ki
se nahajajo v bedi, torej je moja
sveta dolžnost skrbeti zanje."

Profesor je poklical nato dveje
slug kot prič k oporoki, mene pa
pooblastil, da isto izvršim.

Ko je bilo vse končano, me je
spremil do vrat ter mi zahvalju-
joč se večkrat stisnil roko in me
prosil, naj vse zakonite obvezno-
sti in formalnosti kar najhitreje
rešim ter pospešim.

Vrnivši se v pisarno, sem dobil
ondi svojega tovariša ter mu pri-
povedoval profesorjevo povest.

Prijatelj se je smejel.
Naslednji dan pa sem čital med
dnevnicami novicami rimskih večer-
nih listov sledečo vest:

Smrtna nesreča. Danes zjutraj
se je peljal profesor Charenton
kakor ponavadi po ulici Via No-
mentana na izprehod; kar so se
njegovi konji, ki so ugledali neko
čredo, nenadoma splašali. V div-
jem diru so drvili s kočijo po ce-
stah. Pri tem se je kočija preobr-
nila in profesor je padel s čelom
na kamenjem posuta tla ter ob-
ležal na mestu mrtve. Rojen je bil
v Toulu v Loreni in je živel ne-
kaj let sem v glavnem mestu, kjer
je bil zlasti poznan vsled svojega
nenavadnega življenja.

Poročilo sem položil svojemu
prijatelju na mizo.

Ta je prebral nenavadno vest
in molčal.

SLEPARJI NA DELU.

Zloglasna italijanska kompani-
ja, ki je pred par leti osleparila
Hrvatce v Slovence za \$750,000, je
zopet na delu. Po slovenskih na-
selbinah je začela razpošiljati cir-
kularje, v katerih ljubi vidi, da
naj pošljejo 25 ali 50 centov, za
kar bodo dobili razne darove, sli-
ke, molitvenike itd., povrh tega
pa še neki slovenski list.

Rojaki, ne sedite jim na lima-
nce. Še vsakdo, kdor se je pečal
z njimi, je bil osleparjen.

Jure.

Spisal Ivan Cankar.

Pozno v mrak je že bilo, ko se
je voz prizibal do vasi. Voznik je
bil nekoliko pijan in dremalo se
mu je. Ob sobotah, ko so bili po-
potniki bolj veseli in gosposki, je
postajal in počival na vsakih sto
klafter. Pred prvo krčmo v vasi
je stopilo z voza dvojce prazniško
oblečenih kmetie obloženih s cula-
mi, koši in dežniki; poslednja po-
potnika sta bila.

"Z Bogom!" je rekel voznik, ko
je občutil, da se voz ne ziblje več
in da konja stojita. Vzdrnil se je
iz demotice, ozrl se je in se je za-
čudil, kajti ugledal je med vreča-
mi in zaboji veliko otroško glavo.
Ogromna črna kučma je bila na ti-
sti glavi, pod kučmo je bil droban,
bledikast obraz in iz obraza je str-
melo dvojce svetlih oči.

"Kaj pa ti?" je vprašal voznik,
in ker ni bilo glasu, se je spomnil
in se je zasmejal.

"O ti izgubljenec, neboljenec!
Kje bi te odložil? Pred županom te
bom odložil, on naj gleda!"

Pogledal je do županove krčme.
Tam so sedeli pred hišo, zakaj lep
večer je bil.

"Nate, pripeljal sem ga!" — je
zaklical voznik in je ustavil.

"Koga si pripeljal?" je vpra-
šal župan in je nejevoljno pogle-
dal, ker je zaslučil ukaz in pismo
od gosposke.

"Tistega!... Tak gani se no,
tak izpusti no to vrečo, saj ni tvo-
ja mati! Pokaži se svojim očetom,
bodi vesel, da jih imaš toliko!"

Črna kučma se vzdignila, izza
vrec in zabojev se je izkocabalo
drobno telese.

"Kako pa je oblečen?" — je
vzkliknila ženska na pragu. "Pol
hlači ima, kakor gosposki smrkav-
ci... pa tisto kučmo!"

In sosedja se je zasmejala.

"Tako se vidi precej: oče je imel
škrice, mati pa spodrečano krilo!"

"Taki zlezi no, pa nikar ne
glej!" je rekel voznik. "Vzdigni-
te ga, ki ste tam, saj si ne upa!"

Nihče se ni ganil; pa je stopil
voznik godrnjače z voza.

"Če sem vrečo naložil, jo bom
pa še odložil!"

Prijel ga je pod pazduho, otrok
pa se ga je oklenil okoli vratu in
voznik je čutil, kako se je treslo na
njegovih prsih vse drobno telo.

"Izpusti no, nikar se ne boj, ne
bodo te pojedli! Pa vsaj besedo
zini, vsaj pozdravi jih, zato da bo-
do slišali, da imaš človeški glas!"

In ga je postavil na cesto. Otrok
pa se je tresel in je stal tam in ni
znal besede. Voznik je pogledal, voz
se je zazibal in je krenil v vas.

"Kaj bi z njim?" je rekel žu-
pan. Pomislil je dolgo in nato je
rekel drugič. "Kam bi z njim?"

Otrok je strmel vanje z veliki-
mi očmi in se ni prestopil.

Občinski pisar, ki je imel dolge
brke in je bil žandarman nekoč, se
je pa razsrdil.

"Tako nam ga pošljejo! Kje se
je rodil? Kdo mu je mati, kdo mu
je oče? Mati, pravijo, da je naša
— kdo jo pozna? In zato da je naš
tudi njen otrok! Kakšna pravica
je to na svetu?"

"Prav si povedal!" je rekel žu-
pan. "Ampak zdaj je tukaj, gospo-
ska je ukazala, postava je taka, in
kam bi z njim? To je vprašanje, za
drugo se ne prerokajmo! Ali bi
kdo rad otroka?"

Spogledali so se in so se smejali.
Župan pa je strnil obrvi in je bil
zlovoljen.

"Nobenega ga ne mara, to se je
izkazalo: še svojih bi se človek iz-
nebil dandanašnji! Tako je res,
kar si rekel... vse na občino! On
separ, je živel drugod, drugod je
delal in davke plačeval; in ona se
je vlačila Bog vedi kod! Ampak
otrok... otroka pa občini na ple-
ča: na, zdaj nosi na in plačuj! Saj
mu ni občina oče in mati!... Kaj
pa stojš tam in zijaš, da se ne ga-
neš?"

In ko so govorili in ko so se pre-
rekli, so teklo otroku solze po li-
cih; ust pa ni odprl in ni jokal
naglas.

"Sibe je vaju, zato ne joka!"
je rekla ženska; tista ženska je
imela levo oko spačeno in ni gleda-
la naravnost.

"Nekam mora, na cesti ne bo le-
žal, kamna ne bo glodal!" je re-
kel kmet.

"Pa ga ti vzemi!"

"Kaj bi jaz!"

Kmet se je okrenil in je šel.
Takrat pa se je zgodilo, da je
prišel mimo gluhi Martin; vseh
nadlog je bil poln, pa ni maral u-
mreti; sedel je v ubožni hiši na
nizkem stolu in je žvečil tobak in
je pljuval; kadar se je mračilo, še
šel skozi vas in ni pozdravil niko-
gar.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.**Sedež: FOREST CITY, PA.**

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Wilcox, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 209, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEK, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave

Avstrija in Italija.

MADŽARŠKI VOJAKI NA KRNU — BOJI V OKOLICI ST. FLORJANA. — GOSPODARSKO IZOLIRANJE NEMČIJE. — ITALIJANI HVALIJO VSE, KAR NI HVALEVREDNO. — OBLJUBLJENE NAGRADE ZA ITALIJANE. PRVA TRIKOLORA. — FRANCOŠKI POVELJNIK JOFFRE O ITALIJI. — POLOŽAJ NA PRI MORSKEM.

O bojih pri Tolminu

piše "Corriere della Sera": — Iz uradnih obvestil italijanskega generalnega štaba sledi, da je uvelodil sovražnik svojo obrambo proti napadom, ki sicer zadržuje prodiranje italijanske armade, a ne more omajati strnjivosti italijanskih črt. Došlo so tudi sveže čete, da podpirajo italijansko prodiranje. Nastop se zato približava zadnjemu dejanju. Kljub temu ne smemo postajati nepotrpežljivi, ker se s transportnimi sredstvi, z različnimi napadalnimi in obrambnimi sredstvi lahko vsak trenutek zopeta vzvratno moči, če se tudi že približava odločitev.

"Secolo" piše: Avstrija se je vsekakor odločila, da brani vojno točko Tolmin.

Kako ravna Italijani z avstrijskim prebivalstvom.

Iz vojnega poročevalskega stanja poročajo:

Kako ravna Italijani s prebivalstvom italijanske narodnosti na avstrijskem ozemlju. Italijanski list "Tribuna" poroča:

Armadni poveljnik general Frugoni je izdal dnevno povelje, vsled katerega se vsakega, ki stopi v zvezo s sovražnikom ali s prebivalstvom sovražne države, ustreliti. Hiše, iz katerih se daje znamenja, se morajo porušiti do tal. Vsakdo, ki se ustavlja italijanskim četam, naj se ustreliti. Vsakega, ki se brez vzroka nahaja v bližini taborišča ali hiš, kjer se nahajajo poveljstva, naj se postavi pred vojno sodišče.

Iz tega ukaza se razvidi predvsem, da je Italijanom samo za to, da dosežejo enene zmage nad mirnim prebivalstvom, mesto da bi izvršili ona velika dejstva, ki so jih obljubljali vojni hujšakci v svojih ognjevitih govorih.

Na drugi strani pa je tendenca tega ukaza v nasprotju s visokimi frazami o ponosu, s katerim hočejo "odrešiti" prebivalstvo od našega trpinstva samo zato, da ga potem uničijo po italijanskem prejem sodu.

Na Krnu.

Zadnji uspehi v Julijskih alpah obsegajo zavzetje nekega važnega vrha na Krnu. Tu so si stali nasproti na gorovje navajeni alpinci in ogrska honved iz okolice Debrečina. Alpinci so poskušali najprej naskok na pozicije Ogrov, bili pa so odbiti. Nato so jih Madžari v protisunko pogнали daleč čez njihove prvotne pozicije, ki so jih bili zavzeli na planoti, ki je bila še visoko pokrita s snegom. Tam gori so se sedaj honved zakopali. Najbolj občudovanja vredno je, kako so se prebivalci iz ogrske nižine tekem 10 mesecev privadili boju v gorah.

Sicer se vrše na koroški fronti samo artilerijski boji, samo na prelazu Ploeken se je razbil neki italijanski napad, Italijani pa niso mogli ničesar doseči kljub temu, da so trtili z municijo.

Italijanski kralj pri Plaveh.

Listi poročajo, da se je mudil italijanski kralj na fronti pri Plaveh, kjer je ukazal, vzeti ondodno višino "za vsako ceno". Zato so Italijani ravno tam tako srdito napadali. Dosegli niso nikakega uspeha, pač pa so imeli strahovite izgube. Na črti 12 km leži kakih 3000 nepokopanih italijanskih vojakov.

Vztrajnost in odporna sila avstrijskih čet sta — po poročilih švicarskih listov — italijanske vojaške kroge prepričali, da je poslala Avstrija na južno fronto svoje najboljše vojaštvo.

Strašen dan pri Plaveh.

Posebni strašni so postali boji v odseku pri Plaveh. Tam so poslali Italijani svoje Pijemontez v boj: štiri brigade mladih čet ter koncentrirali mnogo havbičnih baterij kalibra 21 in 24. Na avstrijski strani so stali Dalmatinci, Čehi, Romuni, Poljaki, Madžari in en bataljon dunajskega polka. Italijani so izgubili v teh bojih nad 10.000 mož, od teh 3000 mrtvih. Polk 38, se je skrčil od 3000 na 800, pri 1235. polku so padli vsi višji častniki; med padlimi se nahaja tudi generalmajor Arenti. Prostor na katerem so se vršili najbolj krvavi

vi spopadi meri komaj 1 km kv. Sovražnik in prijatelj obsipata lahko plavski grič s svojimi granatami; še cele tedne se zanj borita. Za Italijane pomenja osvojitve tega hribečka prehod čez Sočo in prvo stopinjo na potu v kranjsko deželo. Za Avstrije, ki imajo v ozadju pripravljene še mnogo silnejše pozicije je držanje tega griča zadeva vojaškega ponosa.

"Na goriški strani grme topovi"

Znani italijanski vojni korespondent Luigi Barzini piše v italijanskim listih:

"Od Gorice sem grme topovi. Nad mestom, ki plava v blede barvah na obzorju, se razprostira dim smodnika. Na bele goriske hiše padajo bombe, kolodvor, mostovi se nahajajo v ognju. Iz predmestja Ločnik se dviga plamen. Nad podgorskim grebenom, katerega krona avstrijske pozicije, plavajo cele vrste šrapnelovskih oblakov. Iz dolin krog Gorice se dviga široki dim proti nebu in ob vijoličastem pobočju Sabotina pleza siva megla, ki se le polagoma razpršuje. Tam se vrše že cele dneve lju-ti boji, to je okolica St. Florijana in Plavi.

Joffre o Italiji.

Danski vojaški pisatelj polkovnik Holten-Nielsen piše v "Politiken", da mu je meseca maja rkel v Parizu general Joffre, da računajo zavezniki s tem, da bodo morali spričo znane nemške ofenzive moči izdatno podpirati Italijo, če bi pričela Nemčija resno prodirati proti zgornji Italiji. Zavezniki pa so se morali sprijazniti s to potrebo, ker je še le s tem, da je Italija posegla vmes, zjamčeno popolno gospodarsko izoliranje Nemčije. Če bi pa centralni državi pričeli prodirati zahodno od Soške doline, tedaj bi prišla Italija v izvanredno težko vojaško položaj.

Italijanski generalštab v zadregi.

Vztrajnost italijanske javnosti nad neuspeli italijanske armade skuša sedaj pomiriti italijanski generalni štab s "preglednim poročilom" o slavni čini italijanskih čet, ki da se na tej celi fronti kinčajo z nevenljivo slavo. Ofenzivni duh armade da je nepopisen, ranjenci goje le eno željo — se vrniti čim prej na fronto, disciplina je izborna, inteligenca nad vse hvalevredna. Vojaki da so v težavnem gorskem terenu žilavi, v najhujšem ognju vztrajni, in sodelovanje posameznih strok, zlasti infanterije, pijeonirjev in artilerije, je izborna. Tudi sanitetna služba je dobra. Povsod se kaže izvrstna organizacija in pripravljenost armade, kar je sicer dokazala že mobilizacija, ki se je v malo dneh izvršila (deset mesecev se je pripravljali!). Operacijski načrt da je moder in logičen.

Po tem slavošpevu pa pride konjsko kopito: Italijanski generalni štab naznanja namreč, da se ni treba vdati pretiranemu optimizmu glede resnega in težavnega značaja vojne. Sovražnik je vajen boja, bojišče je težavno, nasproti ima dobro pripravljene pozicije. Zato apelira generalni štab na "radostno potrpežljivost in zapiranje italijanskega naroda."

Drobne vesti iz Italije.

Italijanski ujetniki, ki so jih v zadnjih bojih vjeli v ozemlju to-nalske soteske, so izjavili, da so jim častniki pravili, da bodo v štirih do petih dneh v Tridentu. To prorokovanje se je sicer uresničilo, toda drugače nego so menili.

Iz Lugana poročajo: O bojih na severnozgodnji meji prihajajo neprenehoma interesantna poročila. Da bi Italijane zadrževali, so se Avstrije baje zmisli, obledi drevesa v gozdu v avstrijske uniforme. Ker pa se Italijani niso dali s tem premotiti, so Avstrije sfabrirali umetne vojaške izlepke, ki so jih v vseh mogočih pozicijah postavili v in pred strelske järke. Italijanski vojaški so v svoje največje začudenje našli na cele vrste takih umetnih vojakov.

Neki mešan v Pesaro je daroval za vojaške, ki bodo v Trstu ali Tridentu razobesili prvo trokoloro, tisoč, oziroma petsto lir.

Iz Lugana poročajo: Časopisje poroča, kako skrito prihajajo vla-

ki z ranjenci v številna mesta. Od znanih častnikov je stotnik grof Fulgosi, ki si je v Somalski deželi in v Libiji pridobil več kolajn, padel na čelu svoje stotnije ob Soči.

Nočni čuvaj.

Juri Hazuh je izkopal grob ter zlezal iz njega po mali, ozki lestvici na mrzli zrak. Znotraj v grobu mu je bilo toplo; zemlja in delo grejete človeka. Grobovi na pokopališču so bili pokriti s snegom, samo prst iz ravnokar dodelane večne hišice, izmetana z gobarjevo lopato, se je čnila kakor ostrov na valovitem belem morju.

Zapihal je vetrič ter osušil kapljice znojna na starčevem čelu. — Solnce je s poslednjimi svojimi žarki ožarilo raskavo njegovo lice, na pol dobrosrčno, na pol zlobno, enako zimskemu mraku; svetloba se je borila na njem s temo. Pri nas pogostoma vidimo takšne obraze; boj za obstanek, gladava starost ter težko delo pokrijejo obličje z nadihom zlobne melanholije, toda niso zmoglo zbrisati z njega izvirno slovansko dobroto in mehkost. Časih vidimo ljudi, ki se nam dozdevajo hudo zlobni, ako imajo povsene oči; kakor hitro pa oni pogledajo človeka, pa se spremeni ta svit dobrih oči in zlobni izraz lica v tiho, otožno krotkost.

Starce se s težkimi koraki napoti domu, da si počije po težavnem delu, med tem pa ga je že čakalo drugo. Bil je namreč grobar in ob enem tudi nočni čuvaj v mali vasici, ležeči v neznatni dolinici. Okrog vasi se je razprostiralo valovito, z griči in grapami raz-orano polje. Daleč, skoro na obzorju, se je razprostiralo pogorje, čegar vrhovi so se zagrinjali v večerno meglo. Sneg se je vdiral pod težkimi Hazuhovimi škornji; dva zvonova v zvoniku sta zvonila kakor bi tekmovala med seboj, eden počasi, zamolklo, drugi urno, presunljivo, s tankim, cvilečim glasom.

Hazuh je dobil doma, kakor navadno, prazno sobo, duhtečo po za-duhlini. Prah je pokrival mizo in klopi, na ognjišču je stal sjasaj lo-vec. Hazuh nabere v kuhinji protja, vrže ga v peč ter prižge s slama-to metlico. Ogenj veselo začvrči. Starce stopi v sobo ter z rokami objame peč. Že ga je grela; skozi slabo zamazano špranjo pa je semtertje pokukal odsev plamena. Toplota je uparila bivanje v so-pri prijetno.

Hazuh je zastokal, izvelkel iz miznice kos kruha, ga jel rezati z nožem ter polagal v usta tanke grizljave. Na to je zopet zastokal, se zrnjal ter jel popevati pobožno večerno pesem. Neharmonični zamolkli glasovi so mu prihajali iz prs.

Bližala se je deveta ura. Hazuh je oblekel dolgi kožuh z rudičimi tulipani, navlekel si na ušesa ovčjo kučmo, izpod katere so moleli dolgi sivi lasje. Na to sname raz-steno helebardo nočnega čuvaja, podobno križu, ter dolgo troben-to, izdelano iz črešnjeve skorje, zašepeta kratko molitvico ter stopi ven v zimsko noč. V pratiki je stal mesec, toda nikakor ne na nebu; vsaj videti ga ni bilo, ker so ga zakrivali gosti, temni oblaki. Z važnimi koraki je stopal nočni čuvaj po ulici, gugajoč semtertje glavo, in sneg je škripal pod njegovimi težkimi škornji.

Na obeh straneh so stale hišice, pokrite s slamo in snegom. Vsa-izmed njih je imela pročelje mrač-no našmeleno, toda dvoje jasnih očes. Tako je bilo moči imenovati par drobnih oknic, katere je osvetljeval ogenj na ognjišču. Časih je kočica zatislila jedno oko: gotovo je njen bivalet s svojim hrbotom zakril plamen, stopivši med ognjišče in okno. Nekatere oknice so se lesketale slabo in otožno, kakor oči umirajočega; ondaj je go-rela svetilnica, nalita s konoplje-nim oljem. Ponekde je bila luč še medlejša, ponekde so bili videti sa-mo črni predori v belem zidu; tam ni bilo nobene luči razum človeških oči, zazibanih v spanec.

Hazuh se je odkaljal ter zapel svojo zateglo, otožno, jedlinočno, toda ganljivo pesem. Kdo izmed nas je ne pozna? Kdo izmed vaščanov je še ni slišal v tihi, prečni noč? "Hvali vsaki duh Gospoda!" Kakšne davne občutke sprebude v nas te besede; bojazen otroškega srea pretrese našo dušo. Spomini se vzbujajo v nas, polni tajnosti, tihe vaše nežnosti in fantastične sreče. Tema in tišina nas obdaja. Glasi se samo tik-tak stare stenske ure. Čuje se dihanje spavajo-čih. Tam zunaj pa se oglasi zategla pesem: "Hvali vsaki duh Go-spoda". Vse spi, samo ponočni ču-

vaj dramti s svojim glasom nočni mir!

Ko je bila pesem končana, je čuvaj devetkrat zatrobil, osemkrat na kratko, devetkrat pa na dolgo. Zamolklo, melanholično in ob enem tudi strašno je donel glas trombe. Ko sem bil še dečko, mi je zaupal stari naš služabnik svojo tajnost, katero smem sedaj iz-povedati, ker on leži že na pokopališču v pozabljenem grobu. V mladih letih mu je baje našepetal zlod, da bi bilo dobro pobrati lei-ku za žganjico zrnja, ki je ležalo izvetu nepremerjeno v sosedovem skednju.

Icik mu je dejal, da je lahko in njegova žganjica da je sladka kakor med. Po noči, ko je bilo temno kakor v vreči, je odšel v omenjeni skedenj. Z rokami je otipal pre-cejtnji kupček težko zrnatega ži-ta. Že je nagrabil ter sipal plen v vrečo, kar naenkrat začuje zamol-ki grozni glas trombe nočnega ču-vaja. Roke mu stregeta. Po po-slednjem daljšem glasu mu pade vreča iz rok. Iz kota v skednju je zrla nanj tema s svojimi velikimi očmi; streha nad njim je zaskri-pala. Izslu je žito nazaj ter ni kral nikdar več.

In resnica, ta glas ima v sebi ne-kaj strogega, kaznujočega, kakor nekaj slab odmev nadangelske trombe, katere gromoviti glasovi skličejo ljudi k splošni poslednji sodbi.

Starce je pošteno obhudo pri-pisano mu ceto. Deseto uro je pričakoval pri vaškem čevljarju, pri katerem je visela na steni lesena ura z rudičjo rožo na pročelju. Medena kazalnika sta že zarjavela ter kazala na sebi sledove muh. Muhe sploh kaj rade sedajo na ka-zalnike; nemara jim je všeč njih počasno gibanje. Čevljar je še de-lal ter iskreno pozdravil nočnega čuvaja, kakor skoro vsak večer ob tem času. Njegova bolna žena je ležala v postelji pod celo goro modrih odev, na redko posutih z belimi koleci. Raz peč se je začel otročji jok.

"Molči, Ivanček", je tolažil Ha-zuh fant; "saj sem jaz! A ti, Martin, ne muči se po noči. Dnev-no delo bloslovi Bag, — noč je samo za ponočnega čuvaja."

Martin vzdihne ter zavpihne z ro-kami tikjaj za hrbet, potegovaje nasmoljeno dreto.

"Revsčina me preganja, Jurij", odvrne, "žena boleha, semenj pa se bliža."

"Vode!" oglaš se glas iz po-stelje.

Čevljar odloži škorenj, zajme z loncem vode iz brenste, stoječe v ve-ži, ter jo poda ženi. Izpod modre odeje se stegne gola, medla roka; nato se prikaže žensko lice z raz-paljenimi očmi. Peča na glavi se ji pomakne na stran, tanka kita las, slična vrvi, ji pade na čelo.

Bolnika vzdihne. Zopet se začu-je enakomerni tik-tak ure ter tiho žvižganje drete, katere je vlek-l čevljar skozi sluknjo, narejeno s šilom. Ura je zahrčala ter jela bi-ti s hripavim glasom. Juri odide in zopet se začuje na ulici petje in glas trombe. Hiše so stale otožne; v njih temnih licih ni bilo videti več onih jasno plapolajočih isker; temne globodnice so zavzele njih mesto kakor na razoranem slepe-čem licu. Tu pa tam se je glasilo nadležno lajanje psa, odgovarja-joče glasovom trombe. Tako sramoti surovi pasji glas svete besede ve-likih učiteljev in prerokov naro-da.

Pasje lajanje je umolknilo. Iz počutne teme je štrlel nakvišku čenčevrogat cerkveni zvonik s kor-často streho, raz katero se je gla-sil neprijetni glas čuka. Križa na zvoniku ni moči videti. Oko sluti samo drog.

Nočni čuvaj dospe do hišice, v čije oknu je še žarela medla svet-loba, edina v vsej vasi, kajti tudi čevljar Martin je bil že vgnasil luč. Hazuh se vstavi, sname pri vratih kučmo, pogladi si z roko lase, kakor to stori naš kmet, ka-dar hoče iti v cerkev. Molče stopi stari nočni čuvaj v sobo, sredi ka-tare se je nahajala bela, z rudiče-izšivano odejo pokrita postelja. Na njej je ležal mrlič, oni, pri čegar poslednji hišici se je potil danes Hazuh. V kotu pri peči je na pol sedela, na pol ležala mlada žena — vsled žalosti in solz je zaspala.

Nočni čuvaj opre helebardo in tro-bento ob steno — toda ni sprebudi del revne vdove. Stopi k mrličevi glavi. Jedno oko pokojnikovo je bilo nekoliko odprto. Nočni čuvaj mu je zatise s kazalec — čutil je na prstih hlad smrti. Toda oko se je odpiralo znova polagoma — uprav kakor živo. Toda leska ni videti v njem. Duša je lesk očesa. Že je zapustila bedno telo. Nočni čuvaj poklekne ter moli. Pri vra-tih sreča dve ženski, ki sta prišli, da bedita pri mrliču. Na pol krič,

na pol jok se oglaš iz hiše žalosti, ko jo je bil starce zapustil. In k temu se pridružijo zategli glasovi mrliske pesmi. Toda jok premaga petje — oh, stari grobar se ni čul tako dobro. Mehanično je pritisnil trombo na ovene ustnice in bo-lestni glasovi privro iz njene okro-gle votline. Celo v zvito skorjo vdihne človek izraz občutka. V tem zateglem, enakomernem buča-nju trombe se čuje odmev glasu, s katerim kliče duša. Ustnice so ji vrata. O, ko bi se le nikdar ne o-nečastila vrata človeške duše!

Starce krene na grič k nekoliko oddaljenim kočam dminarjev. Oni žive od svoje dneine; po letu se jim ne ziblje v valovju žito, niti jim ne duhti po zimski sobana po prijet-ni vonjavi zrnja, toda naj tudi njim zadoni glas in blagoslov nočnega čuvaja, zadoni v teškem snu odmev njegove trombe!

Vse počiva v svojem zavetju, sa-mo ti, starce, še bediš ter hodiš po vasi kakor duh; da, kakor duh, toda dober duh. Treba bo kmalu oglašiti polnoč; treba pogledati k skednjem.

Koraka navkreber po dvorišču. Iz početka po nekoliko vzvišenem hodniku poleg stavb, na to poleg hleva. Iz hleva se začuje zamolkli vdarec. Konj je butil z nogo ob leseni tlak ter zahrkal. Čuti celo v spanju, da se bliža človek. Na gri-ču za hišami stoji skednju, kakor vojaki v vrsti. S snegom pokrite strehe se zlivajo s sivim nebom. — Pred skednju stoji vrsta okroglih kopeev; pod njimi so jame za žito. Skednji in jame za žito, vse je v redu, starce se sme vrniti v vas.

Nočni čuvaj si misli, da bi ime-la biti že polnoč. Na stolpu je sicer naslikana ura s številci, toda nima kazalec, niti stroja. Nočni čuvaj mora torej imeti uro v glavi. In zares, ne zmoti se mnogo. Glej, to je polnočni vetrič — čuti ga v du-ši in otrplih udi. Njegov dih se valovito trese, kakor je oddaljen glas zvona, ako udarimo ob njega s kovanim sreem — ej, to je uč-nek zime! Veter zapiha močnejše ter mu zamete v oči osivele lase. tako da starce nehoti zapira pred njimi oči.

Med tem se raztrga gosta odeja oblakov, in skozi špranjo pokuka ozki srp meseca. Temni, poprej ne-razločni obrisi hiš se razlesketajo v žarkih lune. Že je moči razločiti obliko streh in pletivo plotov. Križ na zvoniku se zalesketa v zamodre-lem lesku in bela cerkvena stena se ti zdi kakor obložena s srebrom. Veter utihne kakor na povelje ble-de kraljice noči.

Kdo neki koraka za starim noč-nim čuvajem? Tesno za njim? Ima tudi halebard, toda daljši je ter njemu podobno guga glavo z ene strani na drugo. To je njegova senca.

Ko nočni čuvaj napove tretjo uro ter zakliče: "Vstani, duša zve-sta!" se napoti domu. Tam ga po-zdravlja samota in vonjava po za-duhlini. Njegov tovariš, mesec, ku-ka mu skozi ozko okence ter črta mreže po glinastem, s peskom po-sutem sobinem tlaku. Tudi odlom-ki nesnažnega stekla se vidijo na tleh. Jeden žarek lune je zablodil na široko, od kopanja se leskečo lopato. Kako se odbija čudna lu-na v rodu, ki odpira ljudem tem-ne podzemeljske veže, kako je oza-rila ključ k večni temi! Nikakor k temi!

Iz nebes, raz nebeško modrino, pretkano z zvezdnatimi briljanti, kliče luna s tresočimi se svojimi žarki človeštvu: Evo to orodje je ključ k čisti, večni svetlobi!

Načrtano okno na tleh se je pre-maknilo; luna ne obseva več tal, marveč postelj. Osvetila je starče-vo lice. Razločno je moči videti na njem vraske, samo raz čelo mu či-tati tih, senčnat mir.

Mesec se je že skrčil za zasneže-ne strehe vaških hiš. V grobarjevi kočji vlada tema ter se čuje odmev globokega, težkega dihanja.

Krivično izžemanje.

Na Dunaju je policija dognala, da je kupil stavbni podjetnik Su-lem Lamm iz Nadworne v Galiciji 8000 kilogramov bosanskih sliv, 50 zabojev čokolade in 10 zabojev ča-ja ter jih dal v skladišče. Ker te-ga blaga ni potreboval, niti ni imel-zanj odjemalcev, je bilo jasno, da je kupil blago le v to svrhu, da ga pozneje proda z oderiškim dobič-kom. Državni pravdnik je pri raz-pravi, ki se je pred dobra dva me-seca vršila na Dunaju, konstatiral, da je obtoženec to blago namera-val prodati v Galiciji, torej v de-želi, ki jo je sovražnik opustošil. Su-lem Lamm je bil obsojen na en mesec ostrega zapora in tisoč kron denarne globe.

Cirenalka za Italijane izgubljen.

Iz Ženeve poročajo: "Journal de Geneve" je izvedel iz Chiasso, da je Cirenalka za Italijo izgubljena. Vsled vstaje rodov Senusi so bile baje vse garnizije v no-tranjščini dežele masakrirane, mrt-vih je okoli 3000. Italijani so se mo-

gli ubraniti samo na obrežju in tri-politanskih oazah. Brzjavka zatrjuje, da Nemci Turke oborožujejo.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

CENIK KNJIG

katero ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj —60
Evangeljska zakladnica —50
Gospod usliši moje molitve
z posebno velikimi črkami \$1.00
Ključ nebeških vrat —50
Jezus in Marija —40
Marija Varhinja —60
Marija Kraljica —60
Skrbi za dušo —60
Vrtec nebeški —40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, vezan —25
Ahnov nemško-angleški tol-mač, vezan —50
Angleško-slovenski in slo-vensko-angleški slovar —40
Berilo prvo, vezano —30
Berilo drugo, vezano —40
Berilo tretje, vezano —40
Cerkvena zgodovina —70
Dobra kuharica, vezano \$3.00
Domači živinozdravnik —50
Evangelij —50
Fizika 1. in 2. del —45
Hitri računar, vezano —40
Katekizem vez. veliki —40
Katekizem vez. mali —15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del vezano \$1.20
Občna zgodovina —4.00
Psmarica, nagrobnice \$1.00
Poljedelstvo —50
Popolni nauk o čebelar-stvu, vezan \$1.00
Postrežba bolnikom —20
Sadjereja v pogovorih —25
Schimpffov nemško-sloven-ski slovar \$1.20
Schimpffov slovensko-nem-ški slovar \$1.20
Slovenski pravnik \$2.00
Slovenska Slovnica, vez. \$1.20
Slovenska psmarica 1. in 2. zvezek po —60
Slovensko-angleška slovni-ca, vez. \$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem —40
Spretna kuharica, brošir. —80
Trtna uš in trtoreja —40
Umna živinoreja —50
Umni kmetovalci —50
Žirovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po —50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk —20
Belgrajski biser —20
Beneška vedečevalka —20
Bitka pri Visu —30
Bodi svoje sreče kovač —30
Boj s prirodo —15
Božični darovi —15
Burska vojska —25
Cerkvica na skali —15
Cesar Jožef II. —20
Ciganova osveta —20
Ciganska sirota, 93 zvezkov \$5.00
Cvetke —20
Don Kižot —20
Dobrota in hvaležnost —60
Evstahija dobra hči —20
Fabiola —35
George Stephenson, oče že-leznice —20
Grizelda —10
Grof Radecky —20
Hedvika, banditova nevesta —20
Hlapec Jernej —60
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po —20
Ilustrovani vodnik po Go-renskem —20
Izlet v Carigrad —20
Ivan Resnicoljub —20
Izanami, mala Japonka —20
Izidor, pobožni kmet —20
Jama nad Dobrušo —20
Jaromil —20
Jeruzalemski romar —45
Kristusovo življenje in smrt vezano \$3.00
Krištof Kolumb —20
Križana umeljnost —40
Kaj se je Makaru sanjalo? —50
Lažnjivi Kljukec —20
Leban, 100 beril —20
Maksimilijan I. —20
Marija, hči polkova —20
Mati, socialen roman \$1.00
Malomestne tradicije —25
Miklova Zala —35
Mirko Poštenjakovič —20
Na divjem zapadu, vez. —60

Na indijskih otokih —30
Najdenček —20
Na jutrovem —35
Na krivih potih —30
Na različnih potih —20
Narodne pripovedi, 1., 2. in 3. zvezek po —20
Naseljenci —20
Na valovih južnega morja —15
Nezgodna na Palavanu —20
Nikolaj Zrinski —20
O jetiki —15
Odkritje Amerike, vez. —80
Prihajač —30
Pregovori, prilike, reki —25
Pri Vrbčevem Grogi —20
Prst božji —20
Rendezvous —25
Revolucija na Portugalskem —20
Senila —15
Simon Gregorčiča poezije —45
Stanley v Afriki —20
Sherlock Holmes —20
Svetla noč —20
Srečolovec —20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov \$5.00
Strelec —20
Sanjska knjiga, velika —30
Štiri povesti —20
Tetgethof —25
Turki pred Dunajem —30
Vojan na Balkanu, 13 zvez. \$1.85
Zlate jagode, vez. —30
Življenjepis Simon Gregor-čiča —50
Življenja trnjeva pot —50
Znamenje štirih —30
Za kruhom —20
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjevega Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) —75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovra-žnike —20
2. zv. Maron, krščanski deček —25
3. zv. Praški judek —20
4. zv. Arumugan, sin indij-skega kneza —25
5. zv. Sultanovi sužnji —25
6. zv. Tri indijske pove-sti —30
7. zv. Kraljičin nečak —30
8. zv. Zvesti sin —30
9. zv. Rdeča in bela vrt-nica —30
10. zv. Boj in zmaga —30
11. zv. Prisega huronskega glavarja —30
12. zv. Angel sužnjev —30
13. zv. Zlatokopi —30
14. zv. Pregarjanje indijan-skih misionarjev —30
15. zv. Mlada mornarja —30

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger

Jugoslavanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn. Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn. Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich. PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans. JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill. JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O. JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O. JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo. G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boče oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

CLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, incijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Hrvatarij.

Zofka Kveder.

(Konec.)

Nekaj čudnega je pretreslo o-ha fanta. Odstopila sta in vrgla okleške proč. Nekaj drugih fantov je prišlo.

— Ali ste ga? No, ta jih je zaslužil par!

— Potuhnil se je. — je rekel Tine s hripavim glasom.

Nekdo se je nagnil nad ležečega.

— Ubit je!

— Ubit! — so zakričali vsi.

Kakor prokleti so bežali proč.

V vsi vasi je nastal v trenutku mir. Oni, ki so bili najbolj pijani so se streznili hipoma. Ko je čez par minut šel vaški podžupan z možmi gledat kaj se je zgodilo, ni bilo nikjer nobenega fanta več. Kakor, da so se udrl v zemljo. Samo zvezde so trepetale na črnem, visokem nebu.

Ob prvi zori so se zažvenketale kose po lazi. V dolgih vrstah so stali kosi in mokra trava je v taktih padala v stran. V dolinah so se ležale lehne, prozorne megle. Zdjaj pa zdaj se je oglasil brus ob zvenčenem jeklu, da je odmevalo od laza do laza. Rdeče se je razlivala zora od bregov. In zasvetile so se kose v prvih žarkih, obrabi so zardeli, bele srjace so se zabliskale. Še nikdar ni videlo ponedeljsko sonce toliko koscev po lazi. Nihče jih ni klical doma. Rano so se prebudili iz težkih sanj, vsak je bil vesel, da je mogel ven iz vasi, kjer je lepi Janez krvav in ubit ležal v čestnem prahu. Kakor da so vsi deležni na tem delu. In ni bilo smeha in šal in objestnih vriskov zunaj v svežem jutru. Vsak je molčal in delal, kakor se nikoli. Miha in Tine sta bila prva v vrsti, komaj so jih dahajali ostali zadaj. Klobuke sta pomaknila na oči, neumorno sta zamahovala z bleščečimi kosami. Niti brusila ni sta, sama je padala trava pred njima. Ničesar nista čutila, same so delale roke, le kolena so se jima čudno šibila. In neka mrzla groza jim je tiščala za vrat, težko so dihale široke prsi, pogledi so se umikali in vedno zopet bežali dol po stezah. Počasi so se vlekli

ure. Ko je ob sedmih prinesla dekla v jerbasu zajutrek, nista sela z drugimi k jelu. Kose so zvižgale, ječale, zvenele in trava je trudno padala v stran. Z resnimi pogledi so jima sedeli drugi kosi. A vsem je nekaj vezalo govor, s temnimi, molčečimi obrabi so jedli in se hitro zopet vračali k delu.

Počasi se je spenjalo sonce kvišku. Onima dvema se je zdelo vroče in soparno. Usta so bila suha, v prsih ju je žgalo, ali nista si upala tje kaj k hrastu, kjer je stala čutara z vodo. Pot jima je lil po pekočem obrazu, za seboj sta čutila poglede onih zadaj, težko jima je bilo in nezno-sno. Zbežala bi bila v gozd, kakor Kajn, ko je ubil svojega brata. Ali noge so jima bile slabe, kolena so se tresla in šibila; kakor da bi se vsak trenutek zgrudila na zemljo, tako jima je bilo.

Tako ob desetih je iskal Miha po stotih z nemirnimi pogledi po stezah. In zdaj se je nekaj zabliskalo tam doli v grmičevju. Za hip mu je oslepilo vid, v naslednjem trenutku je že skočil k bližnjemu drevesu in vrgel koso v travo. Čudno je zastokal in planil v tek. — Bajonet! Orožniki! — Ali nekaj ga je pretreslo, opote-kl se je in, kakor okamenel je obstal v travi. Vse je trepetal in iz oči so se mu vdrle solze.

Vsi kosi so obstali. Nekaj korakov pred njimi je stal Tine. — Nekaj mrzlega, strašnega mu je zastavilo srce ali takoj se je vzvračal, pomaknil klobuk iz čela nazaj na lase, da mu je sonce sijalo naravnost v obraz in se naslonil na koso.

Gori po stezi sta prikoralaka dva orožnika, neki deček ju je vodil.

— Ta dva sta, — je dejal z uplašeni očmi.

Eden orožnikov je pristopil k Tinetu, drugi k Mihi. Tine je trmasto pomolil roke ali, ko je orožnik položil železje okoli, ga je zabeležilo od srca. Miha je bil ves blede in s povzdignjenimi rokami je prosil, da naj ga nikar ne uklenejo.

— Saj pojdem sam! Nikar me ne uklenite! Zaradi matere ne! Tega ne bojo preživeli! Oh!

— Moram! — je dejal orožnik in uklenil Miha tako tesno, da so mu takoj roke natekle.

In potem so se obrnili po stezah proti vasi.

— Samo skozi vas ne! — je prosil Miha.

— Kod pa?! Saj morata k obdukciji. Da vidita, kaj sta naredila s človekom. Štiri smrtne rane samo na glavi!... Živina!

— Orožnik ga je pogledal z gnu-som in zaničevanjem.

— Saj ne prosim zaradi sebe. Ali zaradi matere! Usmilite se vendar! Saj jaz sem zaslužil! Ali mati! — In dvignil je uklenjene roke kvišku in se udaril z železjem po čelu. Par kapelj krvi mu je kanilo po obrazu. — Samo skozi vas ne!

— Ne pomaga nič! — je dejal orožnik. — Prej bi bila premislila!

In šli so dalje. Miha je prosil in rotil vso pot. Tine pa je molče stopal naprej. Niti enkrat ni pogledal v stran na orožnika.

Pred vasjo jih je čakala dečad, malo dalje so se usule babe na pot.

— Ali ju vidita, ubijalec!

— Vidiš, kajne! — Fej, grdo-be! Pobijte ju!

— Razbojnika! Tolovaja!

Iz Dolge vasi je prišlo nekaj ženskih in sorodnikov ubitega. Pobirali so kamenje.

— Mir! Mir! — so svarili orož-niki in pelali množico v stran.

— Le dajte ju! — so podžigale babe. — Kakšna sramota je za vas! Judeža! Morilca!

Dečad je grabila prah in pe-sek in ga metala na fanta, babe so jima pljuvale v obraz.

— Ubijte jih! Kar ubijte jih! Kdor drugega ubije, naj bo še sam ubit!

— Jaz bi jih dala obesiti na prvo drevo! To kugo! Te gade strupene! Ubijalec!

Kakor besne so bile ženske.

Pred Lovrečovo hišo so stali sodnijski gospodje iz trga. Lepi Janez je še vedno ležal na zemlji, muhe so lazile po strjeni krvi.

Izprašali so oba fanta. Orožniki so morali delati mir. Brat ubitega je hotel vsak hip planiti na fanta. Morali so ga držati. Sodnik je pobral nekaj okrvavljenih okleškov okrog.

Na cesti je stal voz pripravljen. Naložili so ubitega nanj. Gospodje od sodnije so šli ob strani, za-daj sta korakala orožnika, Miha in Tine med njima. Za njimi se je valila množica. Z nogami so suvali fanta, — orožniki so se morali obračati in pretiti z bajonetom.

Umazana, zaprašena in opljuv-na sta stopala fanta iz vasi. Vse ju je preklinjalo, vse ju je psova-lo z najhujšimi imeni. Ženske so podivjale. Z besnimi pogledi, z odurno zategnjenimi obrabi, s sli-nastimi ustami so se pehale za njima. Kletve in grožnje so se jim valile iz ust.

— Kar ubijte jih, tolovaje!

— Judeži! Kajni!

VI.

Lovričevega Toneta so poslali v Ljubljano v bolnišnico. Jetičen je bil. Vse poletje je posedal o-krog, pil lipovo, evetje in bezer, ali ni mu hotelo odleči Mati je bila spočetka zmirom v solzah. — O, saj sem vedela! Ti nisi bil za na Hrovaško! Da sem se morala polakomniti na tiste kraje-je! Nekaj bi bil že zaslužil tudi doma. Po zimi bi šel kidal, pa na kakšno dmino bi šel. Bi bili že prestali. Revez! Ali te hudo bo-li, Tone?

Toneta ni nič bolelo, samo ka-sljaj je in slab je bil.

— Dobro naj je in pije. — je sporočil zdravnik materi, ko je poslala k njemu. Res mu je sku-hala par nedelj opoldne meso in včasih je poslala po en četrť vina in po groš belega kruha zanj. — Smilil se ji je. Menda bo vendar kaj pomagalo!

Ali niti meso ob nedeljah, niti vino, niti bel kruh, nič ni poma-galo, Tone je le posedal in pose-dal okrog.

— Pa se malo skupaj vzemi. — je svetovala mati nepotrpežljivo.

— Kaj te bomo zastoj redili! In toliko je dela. Drug teden mo-ram zopet najeti kosec, ko s teboj tako nič ni.

Tone je vzel koso in koš in šel dol na travnik. Vsaj za kravo bo malo pokosil! Ali vse izmučen in poten je prišel domov, koš je ko-maj prinesel in popoldne je moral leči na vrtu v solnce.

Mati mu ni nič več kuhala me-sa in tudi po vino ni več pošilja-la. — Škoda denarja, če nič ne pomaga! Za lakoto je tudi krom-pir dober in koruzni žganjec. — Revez! smu, — saj se za zabelo-na.

Tone je dobil vedno manj pri-jaznih besed, povsod je bil na po-ti. — Saj tako bolan tudi nisi, da

bi prav ničesar ne mogel! Saj ne-kaj bi storil pri hiši Moj Bog, saj smo časih tudi vsi proč, pa vendar delamo!

Vsi so ga zbadali. — Ko bi vsaj že kmalu ozdravel, — si je mislil Tone. Zabljudil se je k Mariji Pomagaj, k konjederki je šel v sosedujo župo, prav vse je posku-sil. Rože je pil in korenine je ku-hal, ves želodec si je že pokvaril z njimi, a pomagalo ni vse sku-paj nič.

Tovariši so ga prezirno pogle-dovali, ta ali oni se je pač še u-stavil pri njem in mu pripovedo-val o dekletih, o delu in o pismih, ki so jih dobivali nekateri od tr-gocev iz Bosne in iz Ogrske. — Jesen se je bližala, pa so se ljud-je že menili o šumah in o zimi. Kmalu pridejo tudi agentje in škrabani, da se napišejo kontrak-ti.

— Ti ne pojdeš dol? — so ga spraševali. — Kaj pa, bolan si. — Predolgo si čakal, veš. Vsak od nas je bil že s štirinajstimi leti z doma in še prej. Ti si pa čakal in čakal in se razmeknužil. Tak ni za šumo!

— Gonili so me, preveč so me gonili, — je dejal Tone. — In ko sem bil že bolan, mi niso dali mi-ro. To ni po človeško, tako de-lo!

— Eh, kaj! Mora se! Vsi mora-mo! Če bi enega pustili, pa bi ho-teli vsi lenariti. Pa nikomur ni nič. — Samo tebi. Razmeknužili so te, to je to!

Tone je molčal. Kaj naj govo-ri? Saj imajo prav. Vsi so zdravi, trdni, glej, kakor grče. Ali njemu je že usojeno tako.

Mati se je časih razjokala. — Oh, da moram biti tako nesrečna! S čim sem se pregrešila?! Kaj bo le po zimi? Saj je še tako te-žava. Zdjaj bo treba še njega re-diti. In jetični ljudje radi jedo. Samega boba in krompirja tudi ne bo jedel! Bolnik je in takicu treba vendar kaj boljšega. Vsaj časih!

Nekoč je rekla sosedji: — Ko bi se vsaj kaj preklenilo do zi-me. Na eno ali na drugo stran. Saj je človeku težko, ali če mora biti! Revez! smu!

— Tako bolezen se vleče, — je pripovedovala sosedja. — Ni-kdar konce! Še naveličali se bo-te, verjemite mi. On še hodi, ko leže bo še le križ. Za živeti niso, umreti pa ne morejo! Jaz vem kaj je to! Kako je moj brat umi-ral! Jaz vem kaj je to! Mi smo mislili, zdaj, zdaj bo izdihnil ali še mesec se je vleko.

— Oh, saj ga imam rada. To-četa! Sine! Ali če mora biti! Za-eno mašo bom dala, pa naj se pre-krene.

Ali ni se preklenilo. Kakor senca se je vlačil Tone okrog. Bo-lelo ga ni nič, samo slab je bil, polegaval je po vrtu in v solnen-cele dneve. Kadar so prišli do-mači domov vsi izmučeni, potni in iztrpinčeni: od težkega dela, so temno in nevoščljivo pogledovali na Toneta. Lepo mu je! Kakor grofu mu je! Lepo brez dela se greje v solncu, a mi sive vsi pre-žgani od vročine, od dela in na-pora! Ostre besede so padale nanj. Saj ni napačno biti bolan! Jesti dobi zastoj, pa lahko polegava po travi. Oh, ali njih eden! Tru-den do smrti pride domov, pa-čor klada leže spat in zjutraj mo-ra še ves izmučen in neodpočit pred zoro kvišku!

Vedno enako je bilo Tonetu. ni-ti boljše niti slabše. Nič dar ni bil kdove kako občutljiv ali ponosen, ali ti pogledi doma, te pšice, ki se se vedno, vedno zadirale vanj so ga začele peči in boleti. — Le-nariš! Zastonj žreš! — mu je su-melo po ušesih. Niti jesti si ni upal več do site, odkar mu je mati enkrat dejala: — No, nikar tako požrešno! So še drugi tukaj, ki delajo, ki zaslužijo! — Ajdovi žganjeci so bili, ki jih je on tako rad imel, pa je malo hitreje za-grabil v skledo. Ali bolelo ga je to od matere, bolelo. In od tedaj se mu je zdela, da sledi njene oči vsak grizljaj, ki ga reče v usta. Ni ji zameril, saj ima prav. Vžo-va je, sirota; zemlja malo nosi a drugi ne služijo nihče. Stari oče pač še na polju pomaga, a v goz-d ne more ali drugam v lučino. In denarja treba, za davke za obu-te, obleko. In zdaj jih še on ob-jeda. Grenek je ta kraj grenek. Lačen je bil in izstraden, ali po-maši je vselej zajemal iz skleda, da bi mu ne očitali.

Mati se je spomnila bolnišnice. Tam je preskrbljen, jesti ima, meso vsak dan, zdravila, doktor-je. Saj ga še ozdrave morda.

— Pojdeš? — je vprašala si-na.

— Pojdem, — je odgovoril To-ne skoro veselo. Morda še ozdra-vi. In tam mu ne bo nihče očital, da zastoj je.

Opravili so ga lepo, mati mu je splekla pogajo na pot, sestra mu je dala dva bela žepna roba-seboj, stari oče mu je dal za po-što in železnico in še dve kroni. — Da ne boš čisto brez vsega.

Tako je prišel v Ljubljano v bolnišnico.

Lepo je bilo tu, to se mora re-či. Postelja snažna, jed, kakor za otročnico, vrt z rožami in ste-zicami, kakor pri veliki gospodi. Nič mu ni bilo dolgčas, hitro se je privadil na vse. Celu z nekat-erimi bolniki se je seznanil, raz-govarjali so se o domu in o vsem, kar so videli in doživeli. — Samo z boleznijo nekako ni hote-lo biti bolje. Če je šel po stopni-cah dol na vrt pa je bil že ves truden in slab. Kar kolena so se mu šibila, časih se mu je zdela, da bi pal, če bi se ga kdo samo malo dotaknil. No, to ga ni težilo. Saj ima časa, ni mu sile, mir ima, jesti ima, pa lahko čaka na zdrav-je. Bo že prišlo, mlad je še. In tukaj gotovo ozdravi. Toliko dok-torjev je, zdravil mu dajejo in vina, to ga bo že počasi spravilo na noge. Nobene skrbi ni imel, lepo enakomerno so tekli dnevi, niti štel jih ni. Še nikdar ni imel tako prijetnega, udobnega življe-nja.

Ali nekega dne so mu rekli, da mora iti. Kar srce mu je zastalo. Iiti moram od tukaj, kjer je tako mirno, lepo, a niti zdrav še ni. Kaj bodo rekli čoma, ko pride. Prestrašili se ga bodo. Kaj hoče-jo z njim, tako slabim zdaj na jesen in zimo.

Mora iti, so mu dejali. Še mno-go drugih bolnikov je, ki potre-bujejo oskrbo, ki že čakajo na njegovo mesto. Dovolj dolgo se je že tu ležal, zdaj mora iti. Nič več ni prostora zanj.

Nekaj groznega ga je pretreslo. — Bolan sem, — je zašepetal. — Na smrt bolan. — In zazdelo se mu je, da je še le ta trenutek prvikrat občutil, da je tako na smrt bolan, na smrt!

— Vaša bolezen se lahko še me-sece vleče, — je dejal zdravnik. — A mi nimamo prostora. Žal mi je.

Tone je molčal. Pa kaj naj re-če? Saj bi mu ne verjeli. In on je res slab, na smrt je slab in bo-lan. Ne bo se še mesece vleko, ne bo. Oh, če bi ga pustili tukaj! Da bi v miru umrl! Kaj ga pošil-jajo domov umirat. Tja v siro-maštvo. V nadlogo materi in do-mačim. Kaj se mora mučiti te zadnje dni! Tukaj bi lepo ležal, pa čakal na smrt. In lahka bi bila taka smrt. Kaj bo doma v oni temni, mali izbi, na stari trdi po-stelji? Samo stroške bodo imeli z njim. Saj nima mati več veselja od njega. Vedno je bil za nič. — Kakšni so bili drugi. — pa on! Oh, težko mu je usojeno na sve-tu, težko.

Dali so mu nekaj denarja za pot, pa je odšel. Nič več ni upal, da ozdravi. Kar mahoma je usah-nilo upanje. V smrt gre! Brez o-brambe se je udal. Samo miru si je želel. Domov pride, pa leže in izdahne. Tako neizrečeno je slab, oh! In ta železnica! Kako trese, ropoče! Zdjaj, zdaj bodo zastala pljuča.

Topo je sedel v kotu. Skušal je moliti. Vedno je bil pobožen. — Oče nebeški, reši me vseh nad-log! Vzeml me k sebi v nebeško izveličanje! — Težko, z muko je sestavljal besede. In molil je o-čenaš in vero. Ali pusto in prazno je ostalo v njem. Nobeno veselje ga ni prešinilo, noben up, nobena tolažba. — Oče nebeški... ti sveti Anton...

Ni mogel moliti. In vse eno mu je bilo, vse eno, vse eno. Če bi mu zdaj kdo dejal, da pride v pe-kel, pa bi se ne nič ne prestrašil. — Sam se je nekako čudil nad svojo topostjo. Samo toga je skrbelo, da bo moral kmalu ven. Njegova postaja pride, pa bo moral izsto-piti. Strašno ga je mučilo to dr-dranje in potresanje železnice, ali vendar bi rajši tako sedel, samo da bi se mu ne bilo treba ganiti. Že dve uri je sedel nepremično, kakor otrpel.

In zdaj je prišla njegova po-staja. Vzdignil se je z neopisnim naporom. Pot ga je obilil od glave do nog od muke in težave. Pobral je svoje reči in šel skozi noč k restavraciji. Neskončna se mu je zdela ta pot, a vendar je bilo sa-mo nekaj korakov. Pod stopni-cami je počival. Natakarija je dre-mala v kotu za ograjo. Vsa za-spšana je stopila predenj.

— Na pošto bom čakal. Malo dobrega vina mi dajte, — je de-jal s težavo in sedel v kot za mi-zo.

Natakarija je nekaj zagod-rnjala. Mislila je, da je pijan. Po-stavila je pijačo pred njega in zo-pet odšla za ograjo dremat.

Pusta je bila ta velika, prazna soba zdaj, pozno v noči. In velika, svetla luč pod stropom jo je de-lala še bolj dolgočasno in nepri-jazno.

Ah, in koliko plesa in krikov in vriska je bilo že tu. Kadar Hr-vatarji prihajajo ali odhajajo, vselej se ustavijo tu. Vsa soba jih je polna.

Tone se je spomnil na lansko leto in na pomlad, ko je tu z dru-gimi sedel. Lansko leto, da, ta-krat je odhajal. Vesel je bil, ukal je in tako voljo je imel do življe-nja in do dela. Ali zima ga je u-morila, šuma ga je ubila. Bolan se je vračal spomladi domov. Ka-ko so bili drugi veseli, kako so pili, plesali. Tudi on je bil takrat še zadovoljen. Zdravit se je šel domov in verjel je, da ga bo dom ozdravil. Ali ni ga. Niti bolnišni-ca ga ni. In zdaj gre zopet do-mov — umirat!

Naslonil se je na mizo in skušal spati. Ali ni mogel. Tesno mu je bilo, mučno. Bolelo ga ni nič, ali pljuča so bila prazna, težko je dihal. In mislil je, kako žalost no je bilo njegovo življenje. Pu-sto in žalostno. Nikoli ni imel nič dobrega. Vedno je bil odveč. Že doma. Močan je bil na videz, mno-go je obetal na pogled, ali v resni-ci je bil za nič. Ni bil za delo. In to je ono. Zato ga mati ni imela rada, zato so se mu posmehovali tovarši. Kaj bo na svetu?! Samo na poti je bil. Saj so imeli prav! Vsi so imeli prav! In začul je vse zbadljive besede od otroka pa do zadnjega časa in vse porogljive, neprijazne poglede je občutil. Vsi so imeli prav! Vsi! Za nič ni bil!

Nobene očitke ni imel za niko-gar. Zaslužil je vse, vse mu je bi-lo usojeno. Oh, in zasmilil se je samemu sebi, zasmilil! Bridke, pe-koče solze so mu stopile v oči. Oh, on je nesrečen!

In takrat je težko zahropel. — Pot na njegovem životu je oble-denel, udje so otrpili, kri je za-stala.

Oh! Oh!

In začutil je smrt, težko in mrz-lo. Glej, sam umira, zapuščen! Kakor garjev pes umira. Pa za-kaj ga niso pustili tam na toplem, čistem? Oh! In nikdar ni imel nič dobrega! Nikdar! Nikdar! In za-gledal je to svoje pusto, prazno življenje pred seboj, nič solnea, nič veselja, nič mladosti! Zgrozil se je in sace mu je zastalo.

Spravili so ga v mrtvašnico in ga pokopali. Nihče od znanih ni prišel. Balo so se stroškov.

In čez štirinajst dni je vino tek-lo po mizi, pri kateri je umiral in pajdaši Hrvatarji so vriskali in harmonika se je glasila.

Juh! V šume, v svet, v zimo! Na delo! Po denar!

Juh! Juh!

Zdravi so vsi! Kakor hrastje v šumi, kakor jelke v gori. Nihče ni slab in star med njimi. Glej, možakarje s sivimi lasmi, ali z mišicami od železa. Juh! Tride-set zim! In štirideset zim so pre-živeli v šumah, ali kaj jim je?! Kdo je tako svež, tako silen, tako mlad, od mladih dvajsetletnih!!

Juh! Juh!

Kaj! Mi smo mi, Hrvatarji!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Juh!

Za smeh in kratek čas.

PRI SLIKARJU.

— No, kako vam kaj ugaja ta slika?

— Dobro ste me zadeli. — Ko liko stane?

— Petsto dolarjev.

— Če bi naslikali mojo ženo, bi bila slika še enkrat dražja, kaj ne?

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

PODRUŽNICAM SLOVENSKE LIGE.

Člane Slovske Lige obveščam tem potom, da bratje Trošči nikakor niso pooblašteni prirežati shode in nabirati denar v imenu SLOVENSKE LIGE.

FRANK SAKSER,
predsednik Slovenske Lige.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

ŠTAJERSKO.

Štiridesetletnica mašništva mariborskega knezoškofa. Kn.-šk. lavrantski stolni kapitelj v Mariboru je poslal z ozirom na petindvajsetletnico škofovanja knezoškofa dekanjskim uradom okrožnico, v kateri je v jednatih besedah opisano delovanje nadpastirja ter razloženo, kakšne slovesnosti so bile namenjene povodom petindvajsetletnice. Ker so pa radi vojne na željo knezoškofa bile vse slovesnosti odpovedane, zato je pozval kapitelj, da slavi škofjani v tih in pobožni molitvi letos vsaj štiridesetletnico mašništva svojega nadpastirja. Okrožnica pravi doslovno: Ker so bile slovesnosti za škofjisko petindvajsetletnico lanske leto preložene na ugodnejši čas, je prošil kn.-škofijski stolni kapitelj dne 19. aprila preml. g. knezoškofa, naj bi milostno dovolili, da se za leto 1914 nameravana svečanost sme praznovati letos, in sicer dne 25. julija, ko poteče 40 let, kar so Prezvišeni prešli iz rok Svojega prednika na škofijski stolici zakrament sv. mašniškega posvečenja. Premilostni vladika so naročili, da izostanejo z ozirom na čas grozne vojne vse slovesnosti. Ko pa je Njih prošil kn.-šk. stolni kapitelj, da bi vsaj dovolili za dan 25. julija 1915 v stolnici in v župnijskih cerkvah lavrantske škofije slovesno sv. mašo, so v cerkveno slovesnost privolili. Vseled tega naznani kn.-šk. stolni kapitelj mnogim duhovščini, da se bo služila dne 25. julija 1915, to je na deveto pobinkočno nedeljo, ob 10. uri dopoldne v tukajšnji stolnici pontifikalna sv. maša z zahvalnico "Te Deum", obenem pa prosil in vabi, da se služiti isto nedeljo ali prvo prosto nedeljo po 25. juliju t. l. v vseh župnijskih cerkvah naše škofije po primerni pridigi slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo "Te Deum laudamus", h kateri se naj prijazno vabijo verniki s prošnjo, da molijo pobožno za premilostljivega gospoda Nadpastirja ter za Njih darujejo sv. obhajila.

Na koleri umrli Slovenec. Pri e. kr. civilnodelavskem oddelku Maribor, kateri je sestavljen skoraj iz samih spodnjestajerskih Slovencev, je dne 6. julija umrl na koleri Josip Prelog, zidarski palir in posestnik na Kamenščaku pri Ljutomeru. Bolezen se ni 12 ur trajala, popoldne tistega dne je bil v bolnišnico oddan že drugi, Fran Špiler, posestnikov sin iz Pleterja pri Brezicah, kot sumljiv kolere. Sicer pa pri Špilerju ni nevarnosti, ker je bila zdravniška pomoč že kmalu pri rokah. Špiler se nahaja v bolnišnici. Za druge sedaj ni nevarnosti, ker je bil celi oddlek takoj tisti dan proti koleri cepljen. V Mariboru proti tifusu cepljeni so med potjo nekateri tudi na tifusu zboleli, pa se jih bolezen ni držala več nego dva dni in so bili že zopet zdravi.

Odlikovani vojak. Iz St. Ilija v Slov. gor. poročajo: Konrad Škof, bivši gostilničar na Kiceku pri Lipnici in posestnik v St. Iliju, je bil na severnem bojišču odlikovan z zlato hrabrostno kolajno.

Škof je rešil svojega polkovnika iz smrtne nevarnosti. Odlikovane, ki je zet vrlega narodnjaka in palirja Kermavca, se nahaja že od začetka vojne na bojišču, a ga še nobena krogla ni zadela. — Sanitetni narednik Vinko Kores, doma iz Zetali pri Rogatecu, je bil v Ptuj odlikovan s srebrno kolajno 2. vrste. — Bronasto hrabrostno kolajno so dobili lovec: Rudolf Stern, Stefan Kmetič, Fran Rutar in Karel Sačer. — Uradnik Zadrugne Zveze v Mariboru Roman Bende je radi izvanrednih junaških činov povzdignjen v četovodjo ter dobil srebrno kolajno 1. vrste. Bende je bil že pozimi

odlikovan s srebrno kolajno 2. vrste.

Pogrešana se: Josip Svenšek, vojak 87. pešpolka, 2. poljske stotnije. Po njem poizveduje organist Ivan Slaček v Rušah pri Mariboru. — Josip Kovačič, doma iz Rincetove grabe pri Ljutomeru, je odšel 18. marca iz Jubenburga na severno bojišče in od onega časa ni o njem ne duha ne sluha.

Razpis ustanov za invalide. Okrajno glavarstvo v Mariboru razglasa: Vsled ukaza e. in kr. vojaškega poveljstva v Gradcu dne 3. julija 1915 razpisuje se na tečaj Tegetthoffove ustanove za invalide. Pravico do te ustanove imajo samo invalidi, kateri so služili v enem ali drugem v ozemlju dopolnitvenih okrajev Gradec in Maribor izpopolnjujočem se pehotnem polku ali lovskem bataljonu, ki so bili vsled ranjanja pred sovražnikom pohabljeni in pri zdravstvenem pregledu (superarbitraciji) razredovani kot "državljanji nezmožni pridobiti si kaj". Prednost imajo oni, ki so se pod poveljstvom umrlega podmaršala Karola pl. Tegetthoffa l. 1878 udeležili zasedbe (okupacije) Bosne. To je v občinah razglasi na v kraju navadni način. Pripomni se, da se morajo priporočati zgolj istinito ubožni, uvodoma navedenim pogojem ustrezajoči prosilci. — Mariborsko okrajno glavarstvo naznanija občinskim predstavnikom: Razpisano je devet ustanovnih mest l. Jakob pl. Schellenburgove ustanove. Pravico do te ustanove imajo posebnega ozira vredni invalidi iz kake vojne, osobito taki, kateri so pred sovražnikom postali pohabljeni, in sicer v prvi vrsti invalidi s Kranjskega, v drugi vrsti oni s Štajerskega in Koroskega, specijelno oziroma se na ranjene in pohabljen invalide iz sedanje vojne. Ustanova daje trajni letni donesek po 259 K 67 v, obenem pa se ustavi patentnalna plača. Uživalec ustanove je prosto dano, prejema ustanovo v gotovini ali namesto tega vstopiti v krajevno oskrbo kake vojaške invalidnice, katero je navesti v prošnji. Kolika proste prošnje opremiti je z naslednjimi prilogi: patentnalna oskrbna listina, krstni list, domovinski list, zdravniško spričevalo in ubožni list.

Za vojni muzej je "Zgodovinsko društvo za slovenski Štajer v Mariboru" doslej dobilo razne predmete: avstrijske, nemške, ruske, srbske krogle, ruskemu vojaku odvzet nož, zanimivo palico, s katero se je ranjen vojak vlekkel na obvezovalščice, vzorec blaga za noge proti mokroti in mrazu, vojne razglednice, med njimi je dopisnica z bojišča na brezovi skorji, oblastvene razglase, razna znamenja Rdečega križa. Nemci in Madžari z veliko vnmemo zbirajo vojne predmete in spomine za svoje muzeje, zato morajo i Slovence gledati, da bodo mogli bodočim rodovom pokazati iz sedanjih časov nekaj več, kakor prazen nič.

Koliko žita se sme dati na mlin. Štajerska namestnija naznanija, da so lastniki kmečkih posestev opravičeni dati toliko žita vseh vrst na mlin, koliko ga po izmeri, ki jo je določila vlada za uporabo ene osebe, pride na število oseb, ki jih mora prehraniti posestnik, ali jim kot plačilo za njih delo dati mlinskih izdelkov ali žita. Dokler traja žetev, se sme uporabiti za osebo na dan 500 gramov žita ali 400 gramov moke. Če se torej ima pri hiši 10 ljudi, katerim se daje hrana, se sme potem, ko je žetev končana, dati na mlin toliko žita, da se bo moke od iste ga imelo za gotovi čas dovolj. Računa se lahko tako: Za en mesec rabim za deset oseb 124 kg žita. Če hočem biti preskrbljen za tri mesece, moram dati na mlin pri-

bližno 400 kg žita. Mlinar ne sme več jemati za plačilo merice, ampak samo denarno odškodnino. Žito se sme mleti na domačih mlinih ali žrnjalah.

Dobava otrobov. Štajerska namestnija naznanija, da se morajo živinorejci glede dobave otrobov obračati odslej na Zvezo gospodarskih zadrug za Štajersko v Egenbergu pri Gradcu. Zveza izda potem živinorejcem nakaznico za otrobe, in sicer z navedbo naslova mline, pri katerem se dobijo otrobi. Cena otrobov je določena na 17 K 35 vin. za 100 kg brez vreče. Otrobi niso samo pšenični, ampak od vseh vrst žita.

Les, posebno staveni, postaja vedno dražji. Pomanjkanje desk pa je itak že zelo občutno. Na Nemškem je v tem oziru še hujše. Zato štajerska namestnija opozarja lastnike gozdov, da čuvajo svoje zaklade in ne prodajajo lesa za slepo eno ljudem, ki bi se radi sedaj okoristili na njihov račun.

Regulacija Mislinje. Okrajni glavar baron Neugebauer in načelnik okrajnega zastopa Günther sta se z vso vnmemo poprijela za Mislinjsko dolino toliko važne uravnave Mislinje. Poslanec dež. odbornik dr. K. Verstovšek se je večkrat peljal na Dunaj, da bi za to podjetje dobil primernih sredstev. Njegovi trdni volji se je posrečilo, da je vlada že obljubila kljub vojne izplačati 50%, to je približno 80,000 K. Tudi v Gradcu ni miroval poslanec in je dosegel, da je dežela tudi sklenila dati 48,000 K. Če ne bo izvanrednih ovir, se bo dežela pri uravnavi reke v kratkem času. To podjetje bo za celo dolino velike koristi, ker dela Mislinja vsako leto neizmerno veliko škodo.

Vožnja po železnici. Dosedaj se je za vožnjo po železnici od Maribora proti jugu zahtevalo, da si je vsak na mariborskem glavarstvu oskrbel prehodni list. Odstaj naprej pa tega za Štajersko ni treba več. Le če bi kdo se hotel peljati na Kranjsko, bi moral dobiti tak list. Kajpada je vsakemu, ki pride od drugod v Maribor, svetovati, prinesiti s seboj kak dokazilo, da se more izkazati, kdo da je.

Krčevina pri Mariboru. Dne 11. julija je umrla Ivana Repina, žena našega pristaša Andreja Repina, stara 62 let. Sin pokojne, H. Repina, ki je služil pri domačem pešpolku in je že v začetku mobilizacije šel pod orožje, se že od 17. avgusta lanskega leta ni več oglasil. Nekateri vojni tovariši pa pravijo, da je prišel v rusko ujetništvo.

Hotinja vas. Enega najboljših gospodarjev je izgubila naša vas. Na severnem bojišču je padel Fr. Skodič, podomaček Mlinar, in bil v Maros-Vašarhelju na Sedmo-graškem pokopan. Bil je šele 34 let star ter zapuščal ženo z dvema majhnima otročema. Z njim je izgubila občina svojega večletnega odbornika, požarna bramba svojega blagajnika, Posojilnica svojega vzornega člana načelstva, tamburaški zbor svojega izbornega tamburasa ter cerkveni pevski zbor svojega basista. Bil je izredno talentiran, delaven in ponižen, zato ga je pa tudi vse spoštovalo in ljubilo.

Sv. Barbara pri Vurbergu. Na južnem bojišču ob Soči je padel dne 1. julija Tonček Korosec iz Zimice. Služil je pri domačem pešpolku od 15. marca t. l. Bil je nadepoln, priljubljen mladenič, a sedaj je italijanski šrapnel uničil njegovo mlado življenje. Pokopan je ob bistrhi Soči. Dne 13. julija je pa umrl v ljubljanski bolnišnici njegov sosed in tovariš iz mladosti Ljudevit Kamler.

Jarenina. Janez Drozg s Poličkega Vrha je odšel na vojno dne 27. julija lanskega leta. Skoraj je preteklo že leto dni, a ni bilo nobenega glasu od njega. Dne 17. julija letos je pa prišla naenkrat od njega dopisnica iz Rusije, v kateri piše: "Preljubi starši! V začetku Vas lepo pozdravim iz daljnega kraja. Naznanjam Vam tudi, da sem še hvala Bogu zdrav. Če bo božja volja, pa se bomo enkrat še videli. Pozdravim sestre, sosedo in vse druge znanee. Šrčen pozdrav od Vasega sina Janeza v Rusiji." Veselja njegovih staršev in sester, ko so dobili to poročilo, ni mogoče popisati.

Sv. Trojica v Slov. gor. Dne 14. julija so od jugozapada na Sv. Trojico pridrveli nič dobrega obetajoči oblaki. Kmalu se je iz njih vsula med gromom in hudim nalivom toča. Napravila je nekaj škode, a ne znatne.

Čmurek. Dne 19. julija je umrl tukajšnji usnarj in posestnik Al. Tepčert, star 75 let.

Dornova. Tukajšnji graščak je dobil za opravljanje poljskega dela večje število Rusov-ujetnikov. Ujetniki-delavci stanujejo v tukajšnjem šolskem poslopju. Šolski pouk je radi tega ustavljen.

Podlehnik. Tukajšnjega posestnika in voznika Mihaela Rozmana je v teh težkih časih zadela ne sreča; padel mu je namreč konj, vreden 1500 K.

Celje. Na bojišču ob Soči je padel kot narednik bivši tukajšnji trgovec J. Sutter, doma iz Kojnice. — Sin tukajšnjega nižjega poštnega uradnika Vorbacha, Jožef Vorbach, praporščak pri nekem lovskem bataljonu, je v bojih pri doberdobski planoti prišel v italijansko ujetništvo.

Petrovče. Iz ruskega ujetništva se je oglasil Matevž Kancijan, o katerem od dne 21. decembra ni bilo več nobenega glasu. Govorilo se je, da ni več med živimi. A dne 15. julija pa pride pismo, ki se glasi: Ljuba žena in hčerka! Srečno Vaju pozdravim. Pisati nisem mogel poprej. Gre nam srednje; delamo od šestih zjutraj do šestih zvečer na železnici. Zasluzimo 20 kopejk na dan. Daj Bog, da bi srečno prestali in se še enkrat zdravi videli. A kdaj bo vojne konec, sam Bog ve!

Ljubno v Savinski dolini. Dne 13. julija so žalostno zapeli zvonovi na Ljubnem, ko so naznanili smrt blagega mladeniča Jožefa Tesovnika, kmečkega sina, doma v Podteru. Star je bil komaj 20 let.

Rajhenburg. Tužno so nam zapeli zvonovi na dan sv. Petra ter nam naznanjali vest, da je naš vrli domačin J. Pleteršnik, posestnikov sin iz Anž, dne 18. julija izdihnil svojo dušo. Služil je pri 87. pešpolku ter se je kot trobentač in poddesetnik boril na severu. A sreča mu ni bila mila. V jeseni je bil prvokrat zadet od ruskega šrapnela v desno koleno. Komaj je nekoliko ozdravil, že se je zopet podal v bojno vrsto. A usoda mu je bila sedaj tem žalostnejša. Po večkratni borbi je bil dne 6. junija od petih strelav smrtno zadet. V bolnišnici na Ogrskem so mu odrezali desno nogo. Ves drobljen se je še 12 dni vil v groznih bolečinah.

St. Ilj pri Velenju. Padel je v Galiciji blagi mladenič Jakob Kernen. Bil je zelo priljubljen povod, najbolj pa med fanti. — Naša fara, čeravno je majhna, je poslala v bojne vrste 130 mož in mladeničev.

Mali Kamen. Dne 9. julija je nam toča uničila vse poljske pridelke. Največ so prizadeti vinogradi, ker so za več let uničeni.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. L. Ashtabula, O. Rokopise je poslati najkasneje do 1. septembra na naslov: Marijina družba, c/o Amerikanski Slovence, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill. Na rokopise ne smete zapisati pravega imena, pač pa izmišljeno ime. V zaprti kovrti priložite izmišljeno in svoje pravo ime. Nagrade bodo izplačali menda meseca oktobra.

G. J., Chicago, Ill. Skoraj nima pomena, ker je bil "mrtvaški list" že priobčen v našem listu, namreč v popisu Marije Kmetove "Iz našega mesta". Dopisnico vam vrnemo. Pozdrav!

NA PRODAJ

sta dve hiši in dva lota. Proda se tudi vsaka posebej. Lota merita 50x138 in 35x144. V sredini slovenske naselbine v Euclid. Na frontu tret cest. Le 3 minute od mestne meje. Plačati je samo 400 dolarjev takoj, drugo na lahka odplačila. Vprašajte pri: Frank Kracker, 6102 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Društvo sv. Barbare postaja št. 36 v Dietz, Wyo., išče sobrata FRANKA GOLOB. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga naznani, ali naj se pa sam javi, ker sedaj je zadnji čas, ako hoče biti še član društva. Naznani naj se društvu temu tajniku: Thomas Pire, Box 5, Dietz, Wyo. (21-24—8)

POZOR

naročniki v Conemaugh, Pa.!

Obveščeni smo, da je pričela tamonjša pošta s 1. avgustom dostavljati vse poštno pošiljke naslovnikom na dom. Prosimo torej cenjene naročnike, da nam NE-MUDOMA NAZNANILJO NATAČNE NASLOVE SVOJIH STANOVANJ, da zamoremo iste v imeniku popraviti in tako poštini omogočiti, da bo de list našim naročnikom redno dostavljala na dom.

Upravništvo "Glas Naroda".

DAROVI.

Za nesrečno Zupanovo družino v Grove City, Pa. New York, N. Y. Frančiška Vovk \$1.

Lorain, O. L. Bahorič \$1.

Butte, Mont. John Šilin \$2.

(V zadnjem izkazu je bilo pomotoma poročano, da je daroval Neimenovan iz Chicago 25\$; pravilno se ima glasi 50\$.)

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenay Lind, Ark. in okolica: Michael Oltar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Janak.

Pueblo, Colo.: Peter Oulig, T. M. Rojta, Frank Janach in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Saffich.

Clinton, Ind.: Lambert Bolakar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Ogishby, Ill.: Math. Hribernik.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Depue, Ill.: Dan. Badovinac.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zalel in Frank Ramblich.

Mineral, Kans.: John Stale.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogriz.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Frontonas, Kans. in okolica: Frank Kerne.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shalts in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolica: B. Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovik.

Aurora, Minn.: Josip Fugina.

Chisholm, Minn.: K. Zgone, Jakob Petrich in Frank Žagar.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouček.

M. L. Kapech, Jos. J. Penhal in Louis M. Pernšek.

Eveleth, Min.: Jurij Kotse.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouček.

Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.

Nashwanak, Minn.: Geo. Maurin.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobe.

Great Falls, Mont.: Mat. Ulich.

5409 N. 5th Ave.

Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinič, Chas. Karlinger in Jakob Reznik.

Barberton, O. in okolica: Alois Balant.

Bridgeport, O.: Frank Hočvar.

Collinswood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolica: John Kuma.

1735 E. 33. St.

Youngston, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolica: M. Kiarich.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Bradock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgetown, Pa.: Rudolf Pleteršek.

Burdine, Pa. in okolica: John Keršnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Koklen.

Broughton, Pa. in okolica: A. Demkar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.

Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhor.

Export, Pa. in okolica: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben.

Farell, Pa.: Anton Valentinič.

Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.

Irwin, Pa. in okolica: Frank Demtar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Mariama, Pa.: F. Gottlicher.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schults.

Monessen, Pa.: Math. Kikelj.

Moon Run, Pa. in okolica: Frank Maček.

Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvanski.

Ignas Magister, Z. Jakš in U. R. Jakoblich.

Stieton, Pa.: Anton Hren.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerij.

West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Petercel.

Tecla, Utah: Anton Palčič.

Winterquarters, Utah: Louis Blach.

Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.

Ravenelade, Wash.: Jakob Romak.

Davis, W. Va. in okolica: John Brecljch.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenčan.

Grafton, Wis.: John Stampfel.

Kemoha, Wis.: Aleksander Peditr.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.

Shesbeygan, Wis.: Frank Sepich in Heronim Svetlin.

West Allis, Wis.: Frank Škof in Louis Lončarič.

Beck Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.

Conemaugh, Wyo.: Josip Metel.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S upravljanjem

Upravništvo Glas Naroda.

Rada bi izvedela za svojega sina LOUIS BOHINCA. Pred nekaj časa se je nahajal v Yukon, Pa., in sedaj sem pa že poizvedovala po njem, pa ga ne najdem. Prosila bi torej rojake, kateri ga poznajo, da mi naznajo njegovo sedanje bivališče. Moj naslov je: Mary Bohine, Box 396, Moon Run, Allegheny Co., Pa. (20-24—8)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravim po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsako posle, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Kitzville, Minn., in okolici naznanjamo, da je

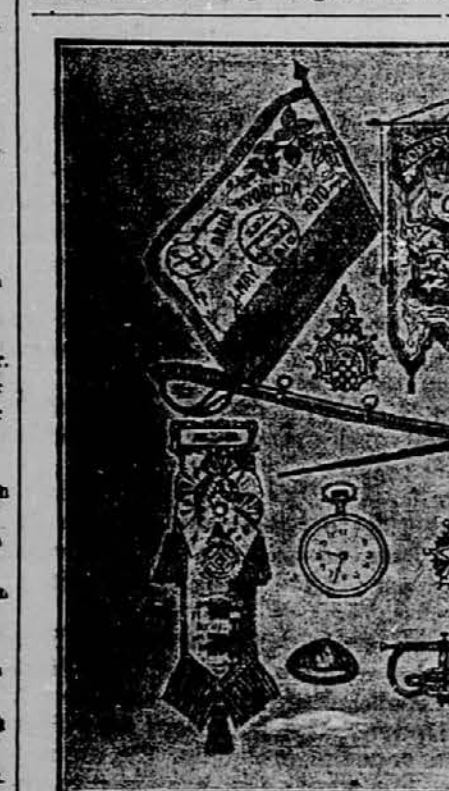

Mr. JOE ADAMICH

naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" ter izdajati pravovejavna potrdila.

Upravništvo Glas Naroda.

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvemši nedeljo in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse obseje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Kadar je kako družino namenjeno kupiti bandero, zastave, regatje godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, varščico, prave prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene sacezne vprašate. Upravljanje vse stane le 2c. pa mi bodele prihranili dolarje.

Canike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite pozaj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 128

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Kje je JOHN MIRTIC? Doma je iz Srednjega Lipovca, fare Ajdovec na Dolenjskem. Pred 8. leti je bil v Clevelandu, O. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov oče, ker mu imam poročati važne novice iz stare domovine. Zato prosim, če kdo rojakov ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali se pa naj sam oglasi. — Miklavž Mirtič, 252 Main Street, Steelton, Pa. (20-23—8)

Izvanredna ponudba za bolne.

To je zadnji mesec, ki nudimo — da hočemo natančno preiskati vaše telo, kemično analizirati urin ter mikroskopično preiskati kri in izmeček ter izvršiti \$10.00 vredno preiskavo z

X-ZARKI

VSE ZA \$2.00.

Nobenega uganjanja ali pomot glade vaše bolezni. X-zarki zrejo naravnost skozi vaše telo. To je zlata prilika in vsem bolnikom se svetuje, naj se je poslužijo, tudi ako živijo 200 milj od tu. Izplačalo se bo priti.

Pridite takoj. — Odlašanje je nevarno.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,

308 Permanent Bldg., 746 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

PRVA HRVAŠKO-SLOVENSKA TOVARNA TAMBURIC V AMERIKI

priporoča se vsem Sloveskim tsm-buraškim zborom, kakor tudi posameznikom, ki ljubijo tambure. V tej tovarni se izdelujejo tambure po najnovejšem sistemu in na popolnejših umetniških načelih.

Okrašene so z biseri in vsakovrstnimi rožami.

Velika zaloga vsakovrstnih godal in najboljših gramofonov ter finih slovenskih plošč i. t. d.

Veliki ilustrativni cenik s slikami pošljem vsakemu zahtevajo.

Ivan Benčič

4054 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

